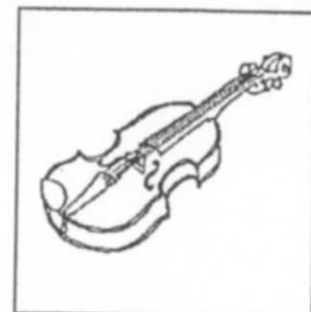
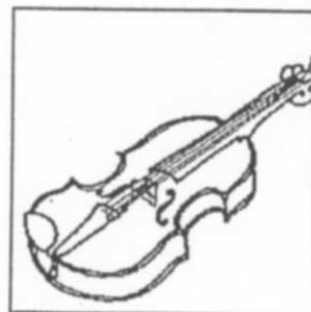
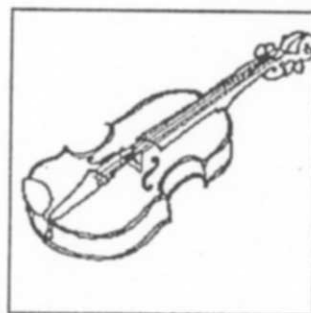
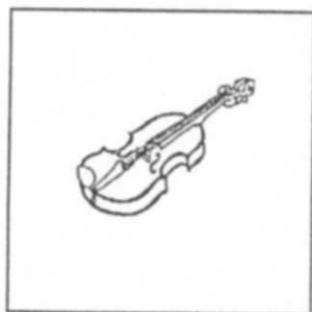
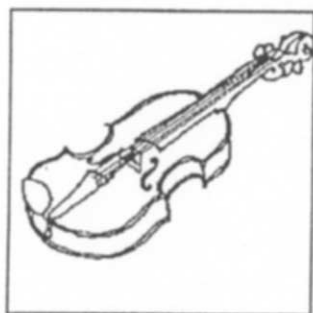

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
*Ενδομηματική Επιτροπή Ειδικής Εκπαίδευσης
Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων Ειδικής Εκπαίδευσης*

Σ Ε Ι Ρ Α

ΠΡΟΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Λάρνακα 1995

Για την έκδοση συνεργάστηκαν:

Σάββας Νικολαΐδης, C.Ed.B/D, C.Ed.M.H., B.Ed., M.Ed.
*Λειτουργός Ανάπτυξης Προγραμμάτων
Σύμβουλος Ειδικής Εκπαίδευσης*

Πέτρος Παρής, Dip.Sp.Ed., B.Ed.
*Λειτουργός Ανάπτυξης Προγραμμάτων
Σύμβουλος Ειδικής Εκπαίδευσης*

Χριστούλα Χρυσηλίου, B.A. (Psych.)
*Λειτουργός Ανάπτυξης Προγραμμάτων
Νηπιαγωγός-Δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Σάββας Νικολαΐδης

*Προγραμματιζόμενες εκδόσεις της σειράς
"δiorρωτική ανάγνωση"*

- Α Αντίληψη σχήματος
- Β Αντίληψη μεγέθους
- Γ Αντίληψη προσανατολισμού
- Δ Οπτική αντίληψη
- Ε Ακουστική αντίληψη
- Στ Μνήμη
- Ζ Οπτικοκινητική συνεργασία
- Η Λογική σκέψη
- Θ Έκφραση

Τα σχέδια και οι εικόνες που χρησιμοποιήθηκαν στη σειρά έχουν παρθεί από διάφορα αναγνωστικά προγράμματα, όπως και από ηλεκτρονικές συλλογές

Η επεξεργασία και η εκτύπωση του πρωτότυπου έγινε στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του Κέντρου Εκπαιδευτικής Πληροφόρησης Λάρνακας-Αμμοχώστου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μια σημαντική εξέλιξη στα εκπαιδευτικά θέματα κατά την τελευταία εικοσαετία σχετίζεται με τη συνειδητοποίηση ότι ένας μεγάλος αριθμός παιδιών έχει ανάγκη την παροχή ειδικών διευθετήσεων για την εκπαίδευσή του. Μια άλλη σημαντική εξέλιξη αφορά την αλλαγή στην αντίληψη ως προς το χώρο παροχής ειδικής εκπαίδευσης σε πολλά παιδιά που παραδοσιακά αποτελούσαν το αντικείμενο ευθύνης του ειδικού σχολείου.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων, που επηρέασαν σε σημαντικό βαθμό και την Κύπρο, ήταν η μετατόπιση του κύριου χώρου παροχής ειδικής εκπαίδευσης από το ειδικό στο κανονικό σχολείο. Η μετατόπιση αυτή δημιουργεί αυξημένες ευθύνες στο δημοτικό σχολείο και νέες υποχρεώσεις στο δάσκαλο. Με βασικό σκοπό την υποβοήθηση του κανονικού σχολείου στην επιτυχή διεκπεραίωση του νέου του ρόλου έχει αναληφθεί η έκδοση της παρούσας σειράς με το γενικό τίτλο "Προαναγνωστικές Ασκήσεις". Η σειρά "Προαναγνωστικές Ασκήσεις" αποτελεί συμπλήρωμα δυο άλλων σειρών με τους τίτλους "Διορθωτική Ανάγνωση" και "Ανάγνωση για Κατανόηση".

Ο γενικός προγραμματισμός των τριών σειρών έγινε το 1991 από το Λειτουργό Ανάπτυξης Προγραμμάτων Σάββα Νικολαΐδη κάτω από την καθοδήγηση του τότε Επιθεωρητή Ειδικής Εκπαίδευσης Χρίστου Κόμπου. Η εργασία για συλλογή, ταξινόμηση, και διαμόρφωση του υλικού της σειράς "Προαναγνωστικές Ασκήσεις" άρχισε αμέσως μετά από τον ίδιο Λειτουργό και συνεχίστηκε αργότερα από το Λειτουργό Ανάπτυξης Προγραμμάτων Πέτρο Παρή. Η ομάδα διαμόρφωσης του υλικού ενισχύθηκε, επίσης, από τη δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης Χριστούλα Χρυσήλίου. Η όλη εργασία για τον τελικό σχεδιασμό και διαμόρφωση των τριών σειρών συντονίστηκε, προωθήθηκε και ενισχύθηκε σημαντικά από τον Επιθεωρητή Ειδικής Εκπαίδευσης Βάσο Μερακλή, ενώ το Κέντρο Εκπαιδευτικής Πληροφόρησης Λάρνακας-Αμμοχώστου πρόσφερε τις τεχνικές διευκολύνσεις για ηλεκτρονική επεξεργασία και εκτύπωση των τριών σειρών.

Η έκδοση "Αντίληψη μεγέθους" αποτελεί ένα από τα βιβλία της σειράς "Προαναγνωστικές Ασκήσεις". Σκοπός της σειράς είναι να βοηθήσει τα παιδιά να καλλιεργήσουν μερικές δεξιότητες που

θεωρούνται σημαντικές στην εκμάθηση της ανάγνωσης. Η σειρά αναμένεται να ολοκληρωθεί με τις πιο κάτω εκδόσεις:

- Αντίληψη σχήματος
- Αντίληψη μεγέθους
- Αντίληψη προσανατολισμού
- Οπτική αντίληψη
- Ακουστική αντίληψη
- Μνήμη
- Οπτικοκινητική συνεργασία
- Λογική σκέψη
- Έκφραση

Ο ειδικός σκοπός της έκδοσης "Αντίληψη μεγέθους" είναι να βοηθήσει τα παιδιά να αποκτήσουν τη δεξιότητα της οπτικής διάκρισης του μεγέθους ενός σχήματος. Η φιλοσοφία που υιοθετεί η έκδοση, όπως και οι υπόλοιπες εκδόσεις της σειράς, βασίζεται στη διαπίστωση ότι η δεξιότητα αυτή που είναι περιορισμένη ανάμεσα σε παιδιά με ειδικές ανάγκες - με την ευρύτερη έννοια του όρου - είναι σημαντική προϋπόθεση για την απόκτηση της αναγνωστικής δεξιότητας. Θα πρέπει, εντούτοις, να διευκρινισθεί ότι η θέση αυτή δεν ταυτίζεται με τις θεωρίες που άνθισαν κατά τη δεκαετία του 1960 και 1970 και οι οποίες υιοθετούσαν την απλοποιημένη άποψη ότι άσκηση και πρόοδος σε δεξιότητες που έχουν σχέση με την οπτική και ακουστική πρόσληψη οδηγεί αυτόματα στη βελτίωση της επίδοσης στο μαθησιακό τομέα.

Η πιο πάνω τοποθέτηση αποτελεί και το βασικό λόγο για τον οποίο το παρόν πρόγραμμα στηρίζεται περισσότερο, σε αντίθεση με τα γνωστά προγράμματα άσκησης της οπτικής πρόσληψης, σε εικόνες συγκεκριμένων αντικειμένων μέσω των οποίων μπορεί να προσφερθεί ένα πολύπλευρο πρόγραμμα εκπαίδευσης τόσο στο γλωσσικό όσο και σε άλλους τομείς. Αυτό που πιστεύεται, ως γενική φιλοσοφία του προγράμματος, είναι ότι η άσκηση στον εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών ως προς το μέγεθος είναι μια βασική δεξιότητα που μπορεί να βοηθήσει στην απόκτηση της δεξιότητας της ανάγνωσης όταν η σχετική άσκηση προσφέρεται παράλληλα με προγράμματα εμπλουτισμού των αναγνωστικών και γλωσσικών εμπειριών.

Ένα πρόσθετο σημείο που πρέπει να τονισθεί είναι η χρήση τόσο του βιβλίου "Αντίληψη μεγέθους" όσο και των άλλων βιβλίων που ακολουθούν, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες του κάθε παιδιού. Αυτό προϋποθέτει τη συστηματική παρατήρηση του κάθε παιδιού και την επιλογή των ασκήσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες του.

Από την εκδοτική ομάδα

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ

Οι εργασίες που παρατίθενται στο βιβλίο για άσκηση της δεξιότητας για οπτική διάκριση των ομοίων και διαφορετικών σχημάτων ως προς το μέγεθος προβλέπουν σύγκριση μεταξύ σχεδίων αντικειμένων και γεωμετρικών σχημάτων.

Στις πλείστες ασκήσεις δίδεται ως ερέθισμα ένα πρότυπο που είναι τοποθετημένο στο αριστερό ή στο πάνω μέρος της σελίδας. Από το παιδί ζητείται να εντοπίσει και να δείξει το σχήμα που είναι το ίδιο ή διαφορετικό από το πρότυπο ως προς το μέγεθος. Ο τρόπος που θα χρησιμοποιήσει το παιδί για να δείξει την επιλογή του αφήνεται να αποφασισθεί από το δάσκαλο. Αυτό μπορεί, για παράδειγμα, να γίνει με χρωμάτισμα των ομοίων σε μέγεθος σχημάτων, με τοποθέτηση του σημείου "X" κάτω από τα ισομεγέθη ή τα διαφορετικά αντικείμενα κτλ. Στις τελευταίες σελίδες της έκδοσης δε δίδεται πρότυπο αντικειμένου αλλά πολλά αντικείμενα κατά ζεύγη και αναμένεται από το παιδί να ενώσει με γραμμή ή να χρωματίσει με το ίδιο χρώμα τα όμοια ή τα διαφορετικά αντικείμενα ως προς το μέγεθος.

Οι ασκήσεις είναι οργανωμένες κατά σειρά δυσκολίας με βάση δύο κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά είναι ο αριθμός των αντικειμένων που προσφέρονται για επιλογή και ο βαθμός διαφοράς, ως προς το μέγεθος, των αντικειμένων που προσφέρονται για σύγκριση σε κάθε σελίδα. Έτσι στην αρχή του βιβλίου το παιδί έχει να επιλέξει το πρότυπο μεταξύ δύο επιλογών που διαφέρουν ριζικά σε μέγεθος ενώ στο τελικό στάδιο ζητείται από το παιδί να επιλέξει μεταξύ περισσότερων αντικειμένων που διαφέρουν ελάχιστα ως προς το μέγεθος.

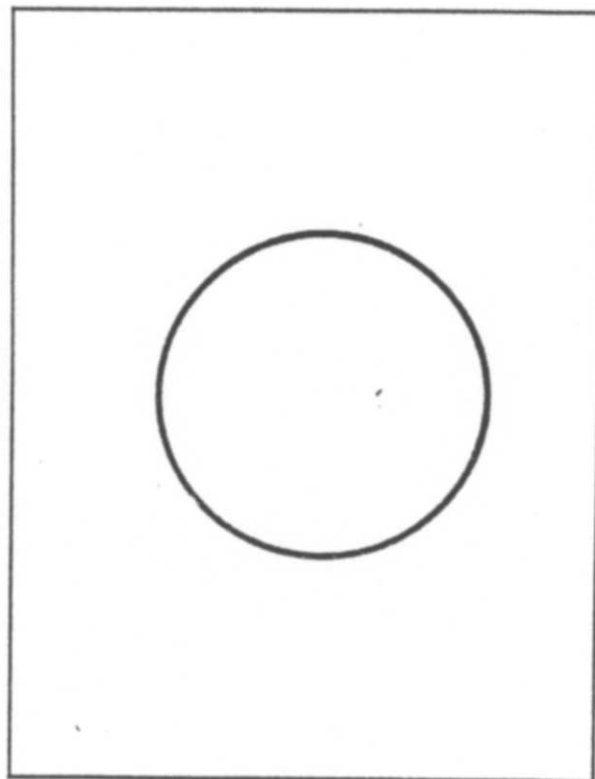
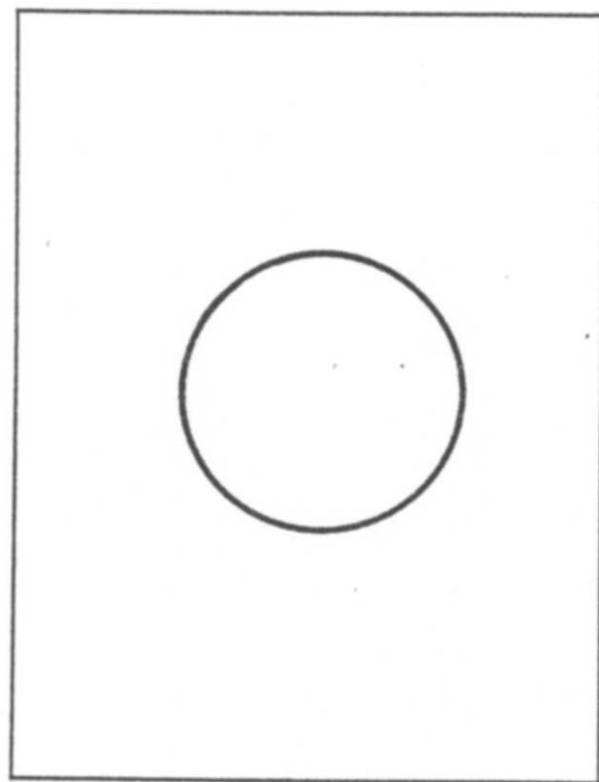
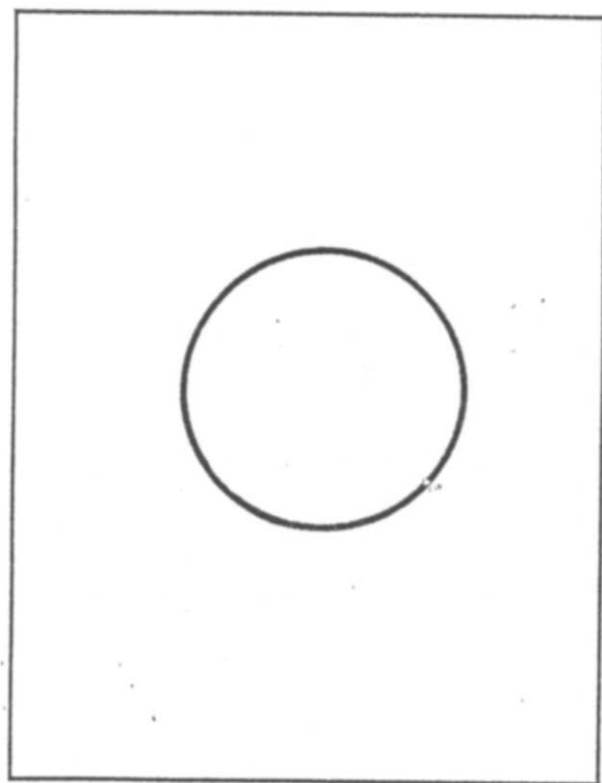
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τα σχήματα που έχουν το ίδιο μέγεθος.

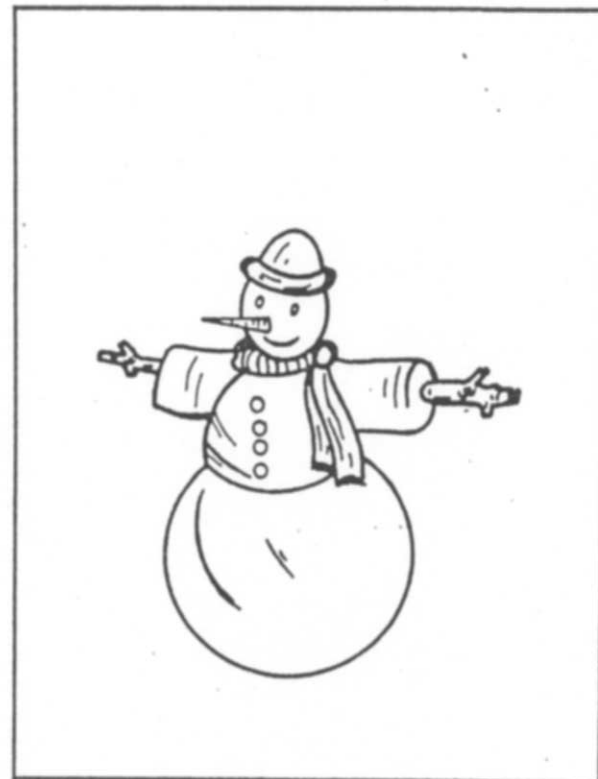

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

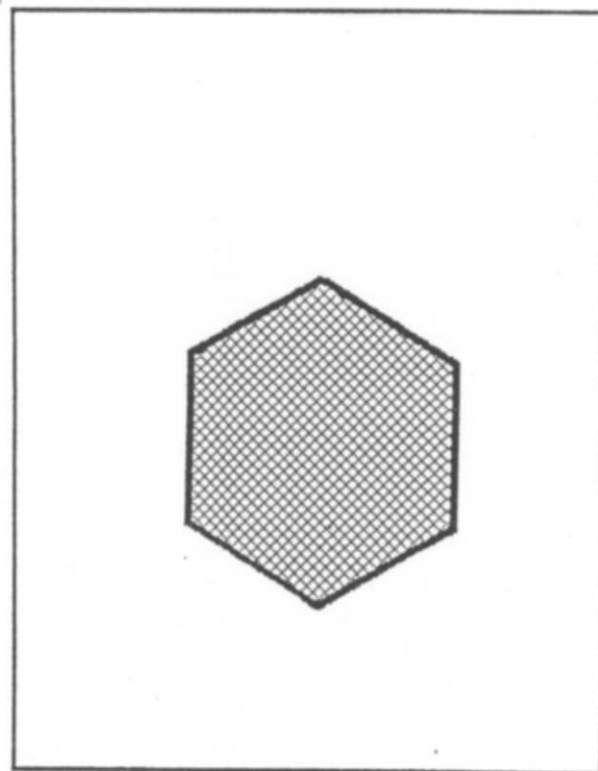
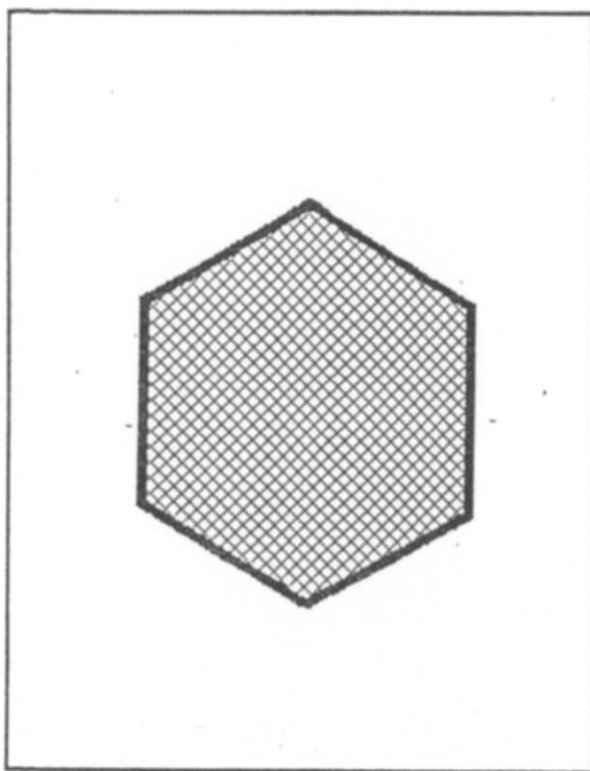
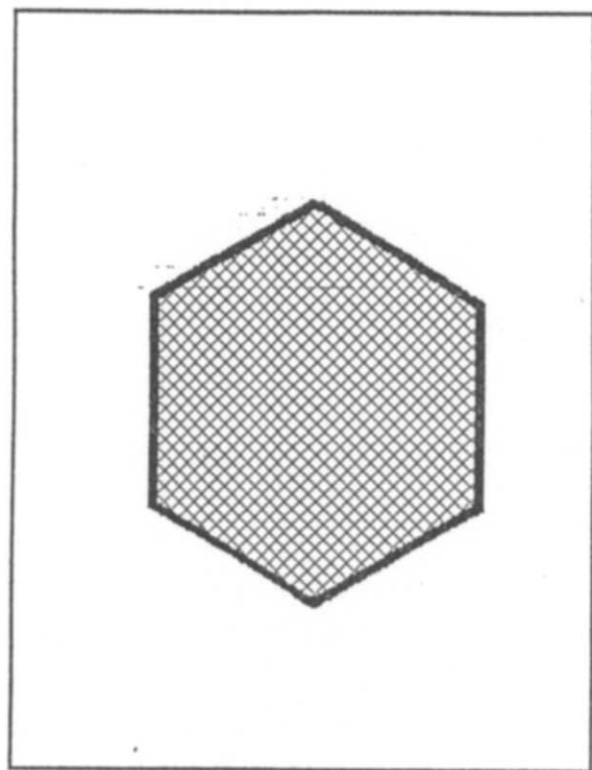

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τα σχήματα που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

A large, bold, black uppercase letter 'M' centered within a square frame.

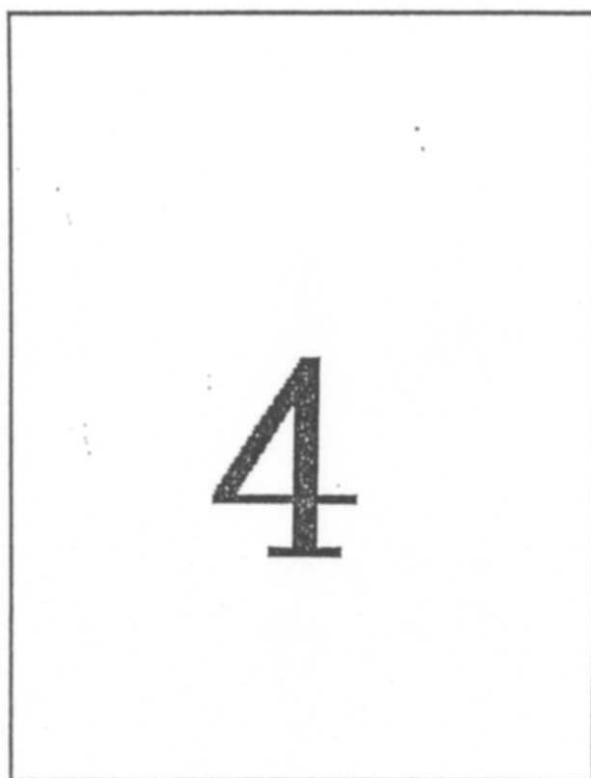
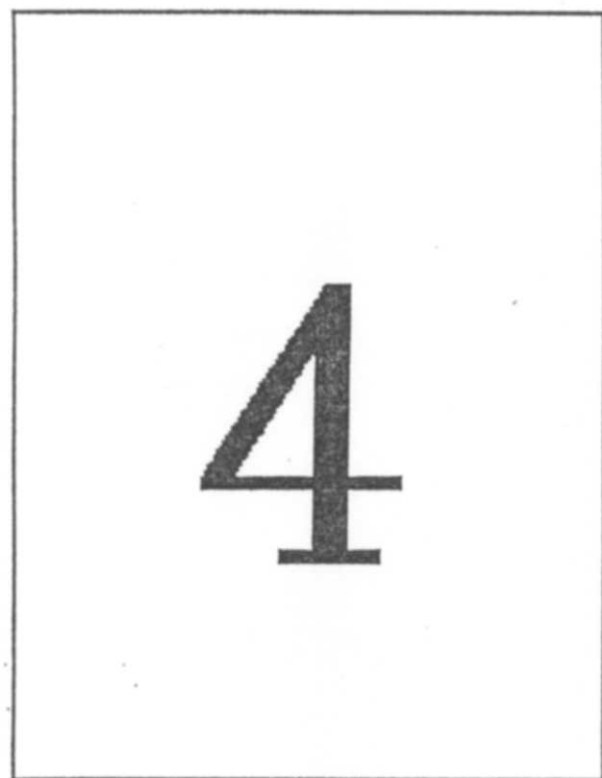

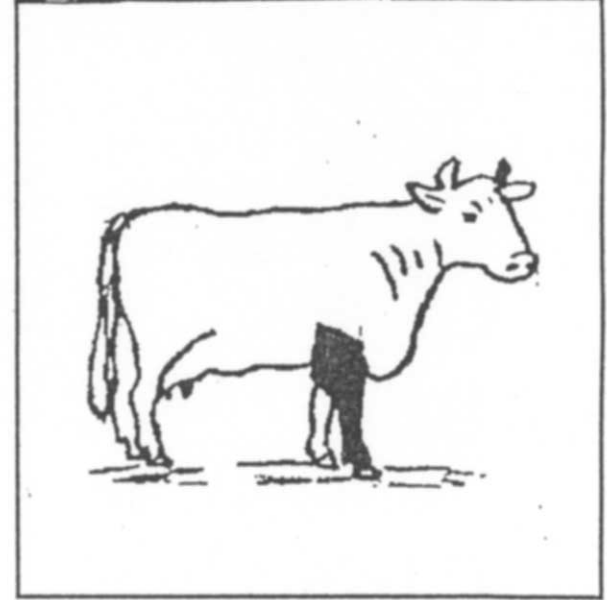
A small, bold, black uppercase letter 'M' centered within a square frame.

A large, bold, black uppercase letter 'M' centered within a square frame.

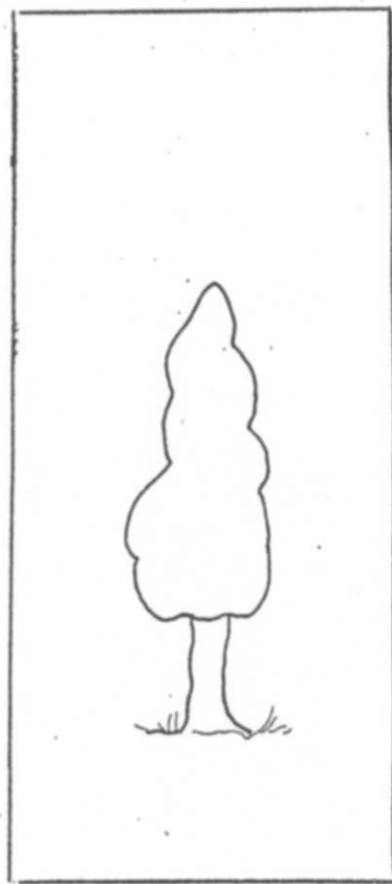
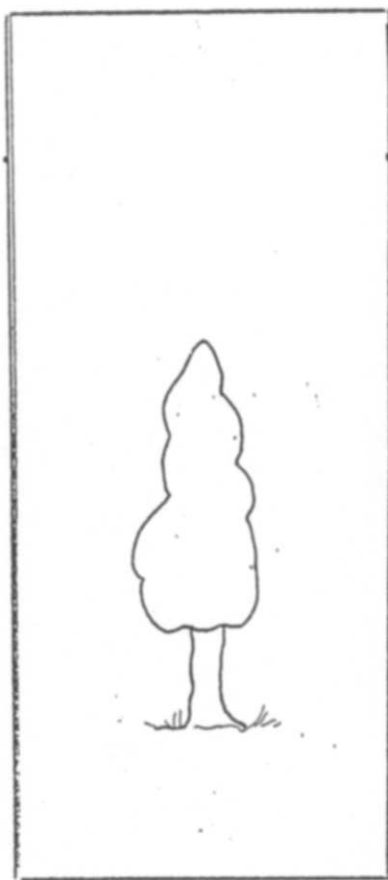
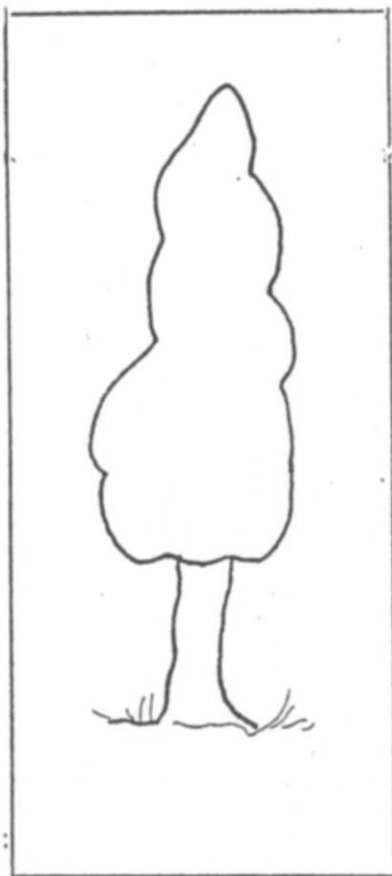
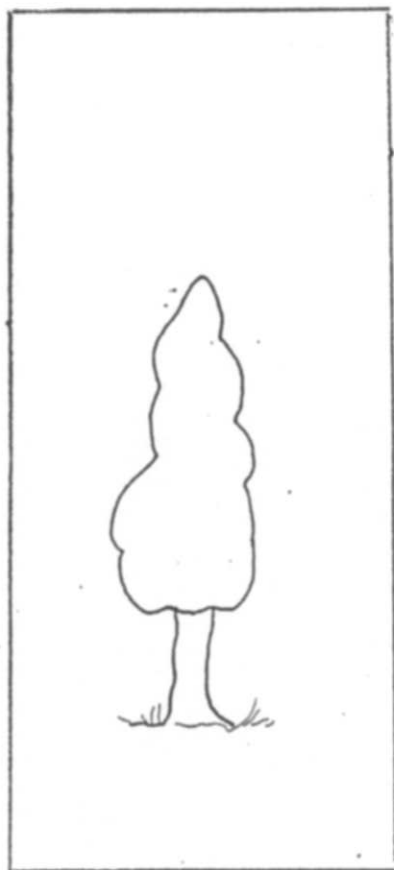
Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

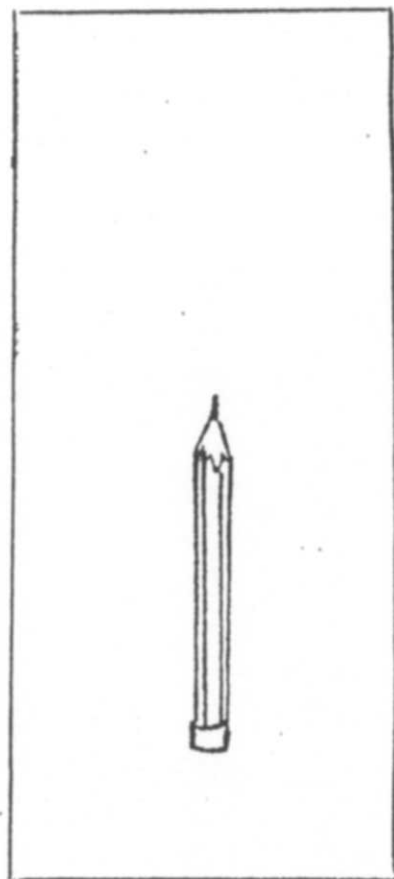
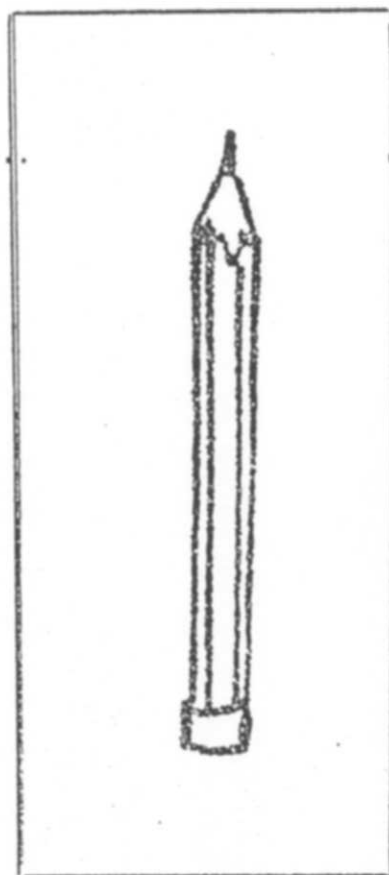
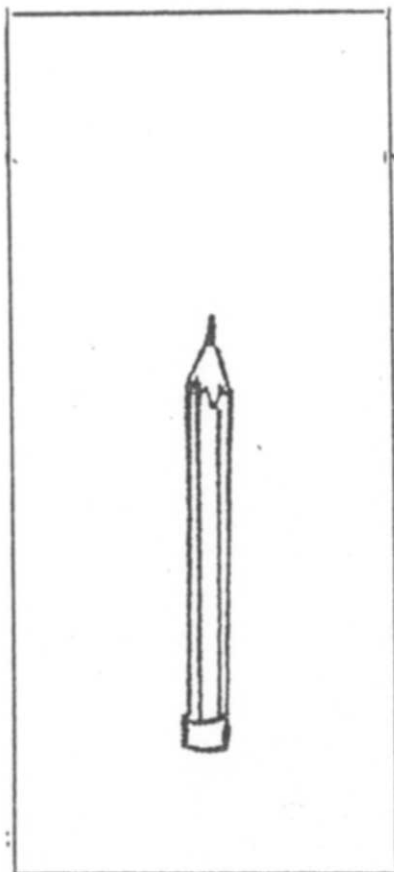
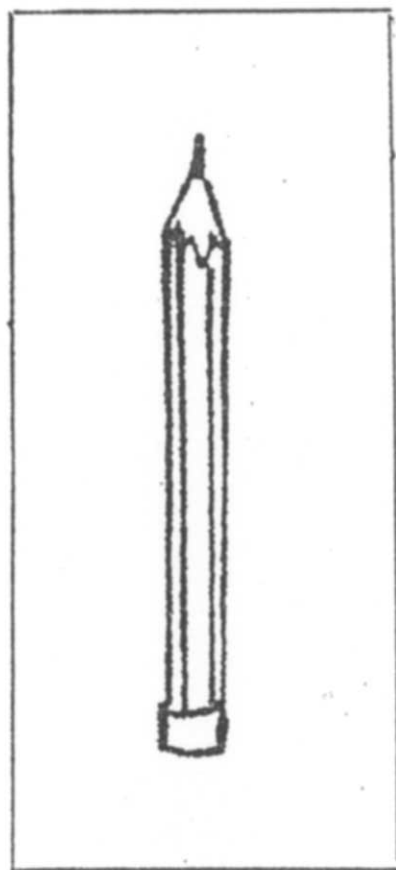

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

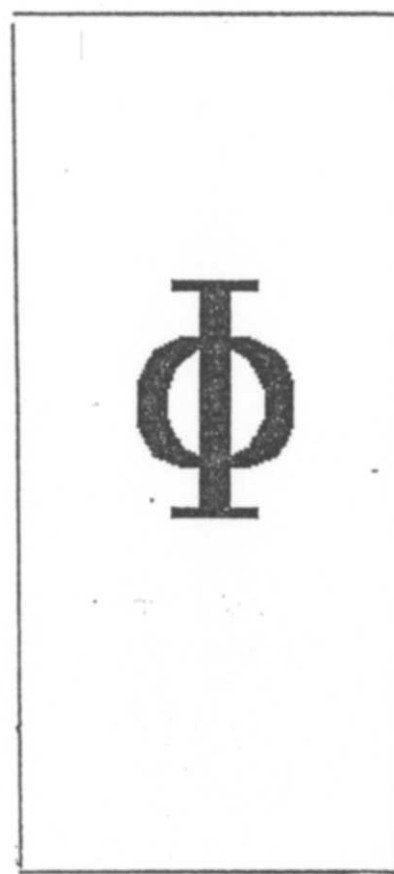
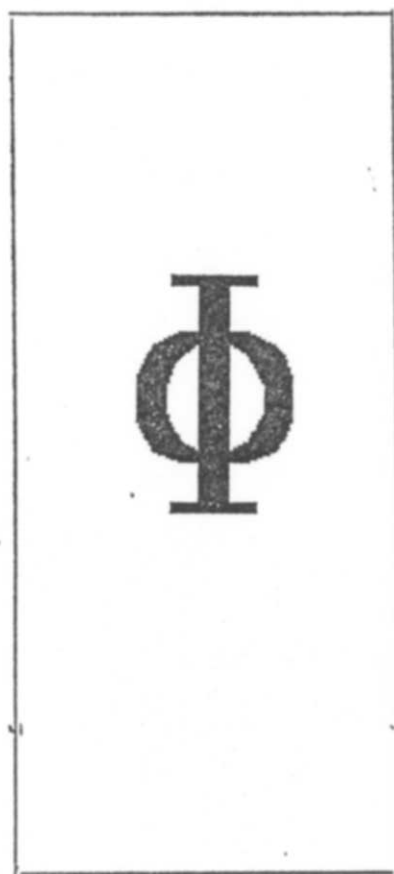
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

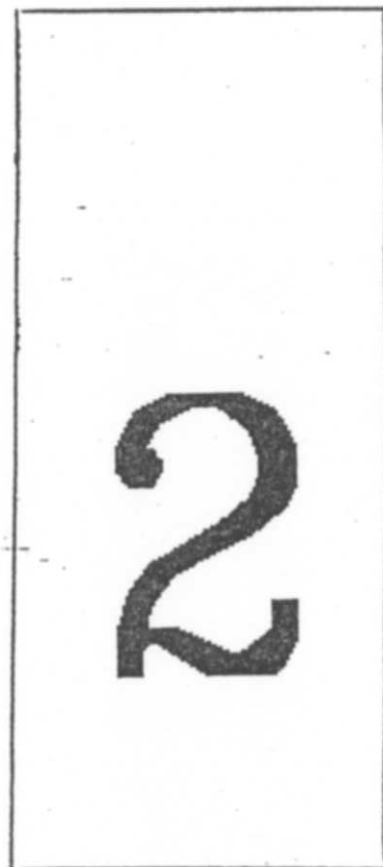

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

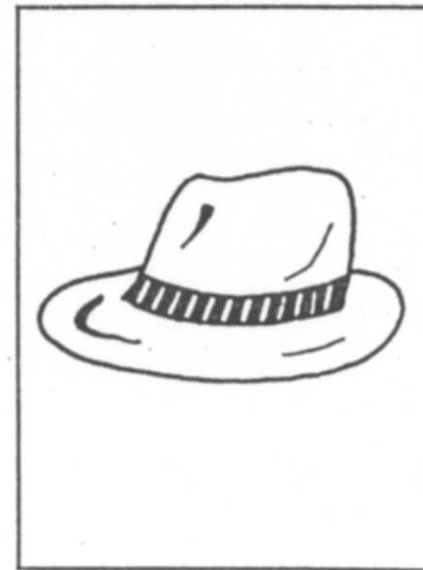
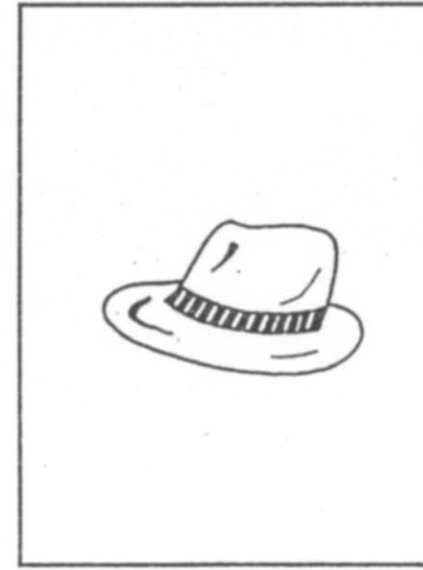
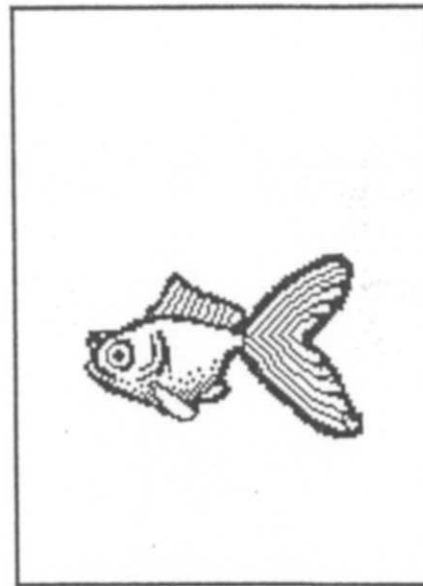
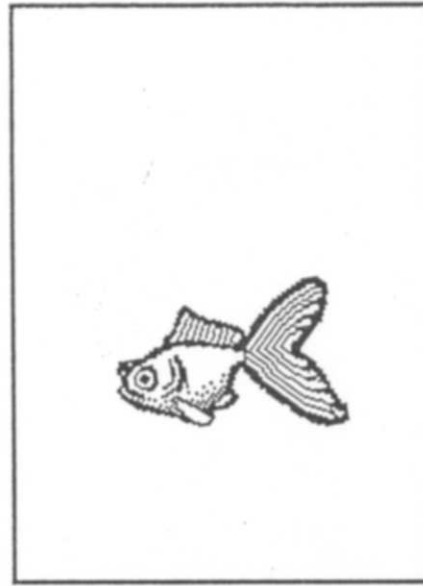

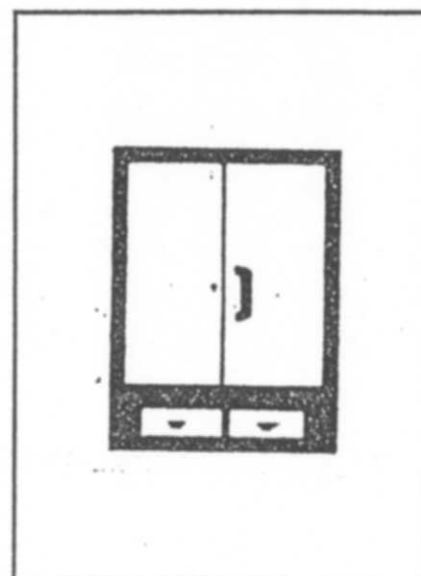
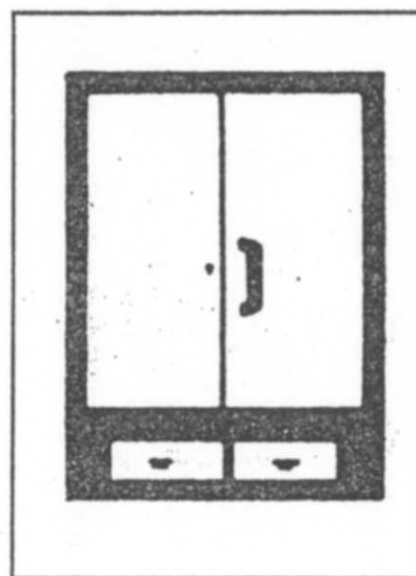
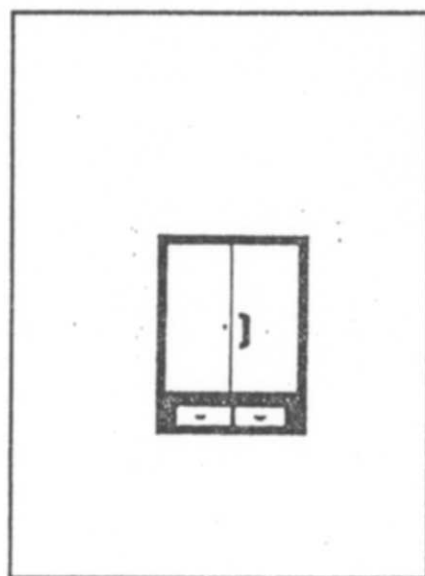
Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

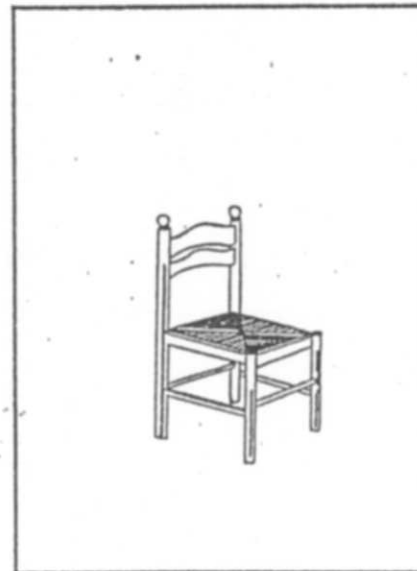
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

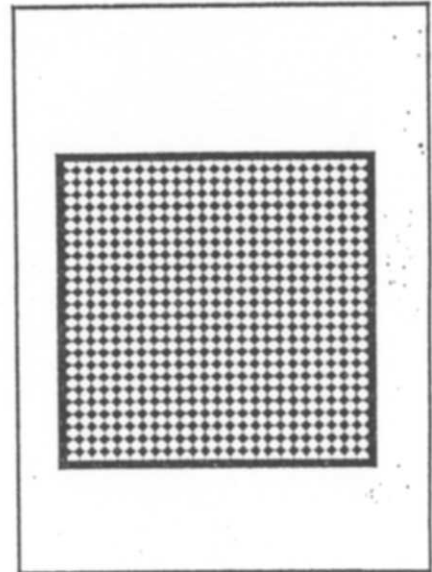
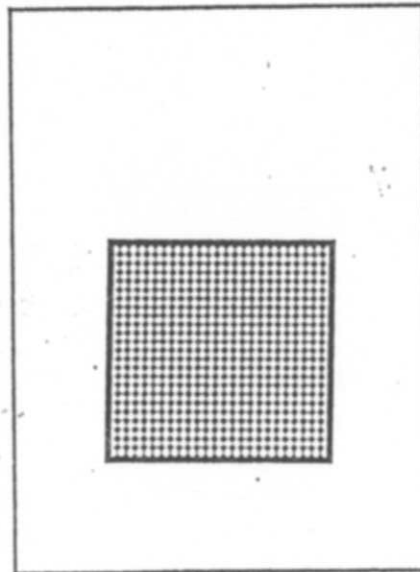
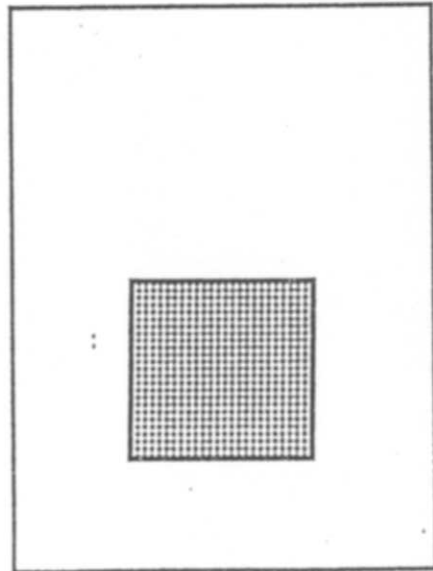
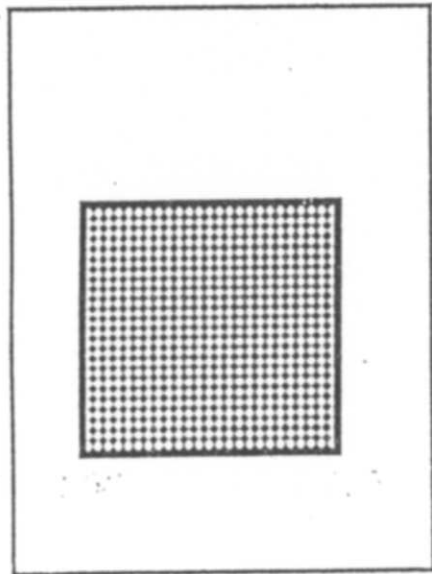
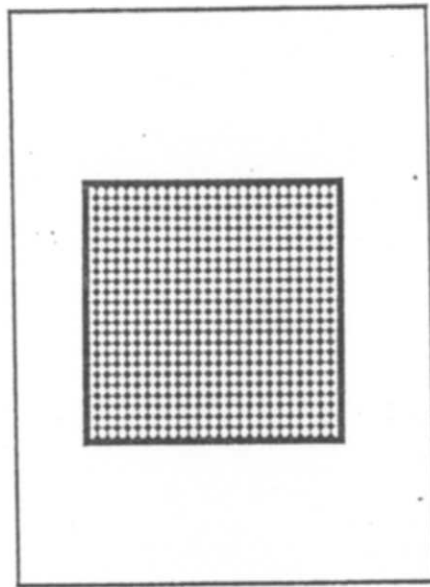
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

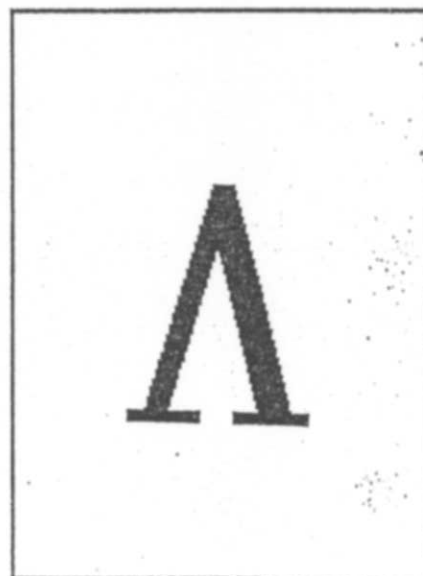
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τα σχήματα που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

5

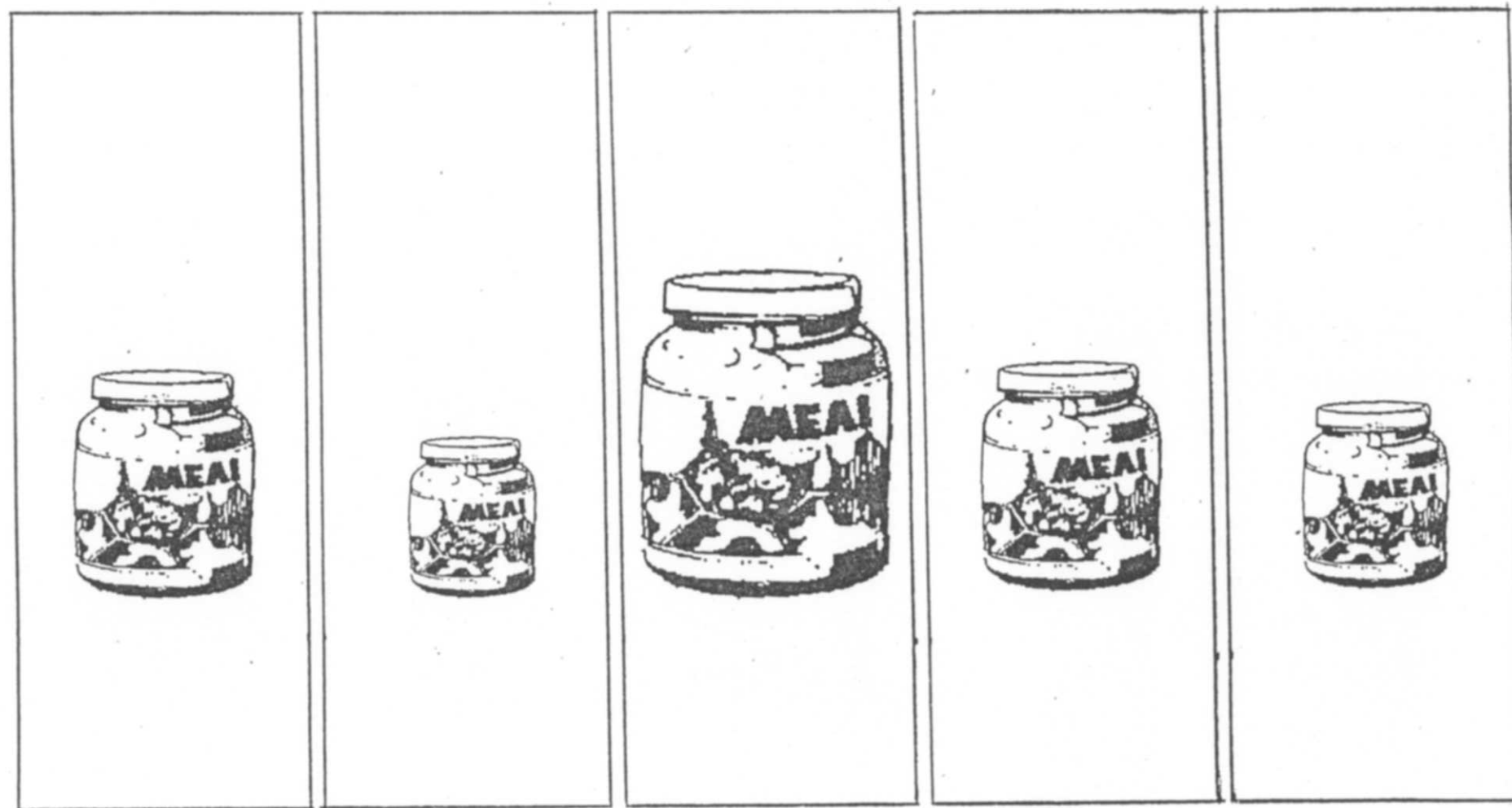
5

5

5

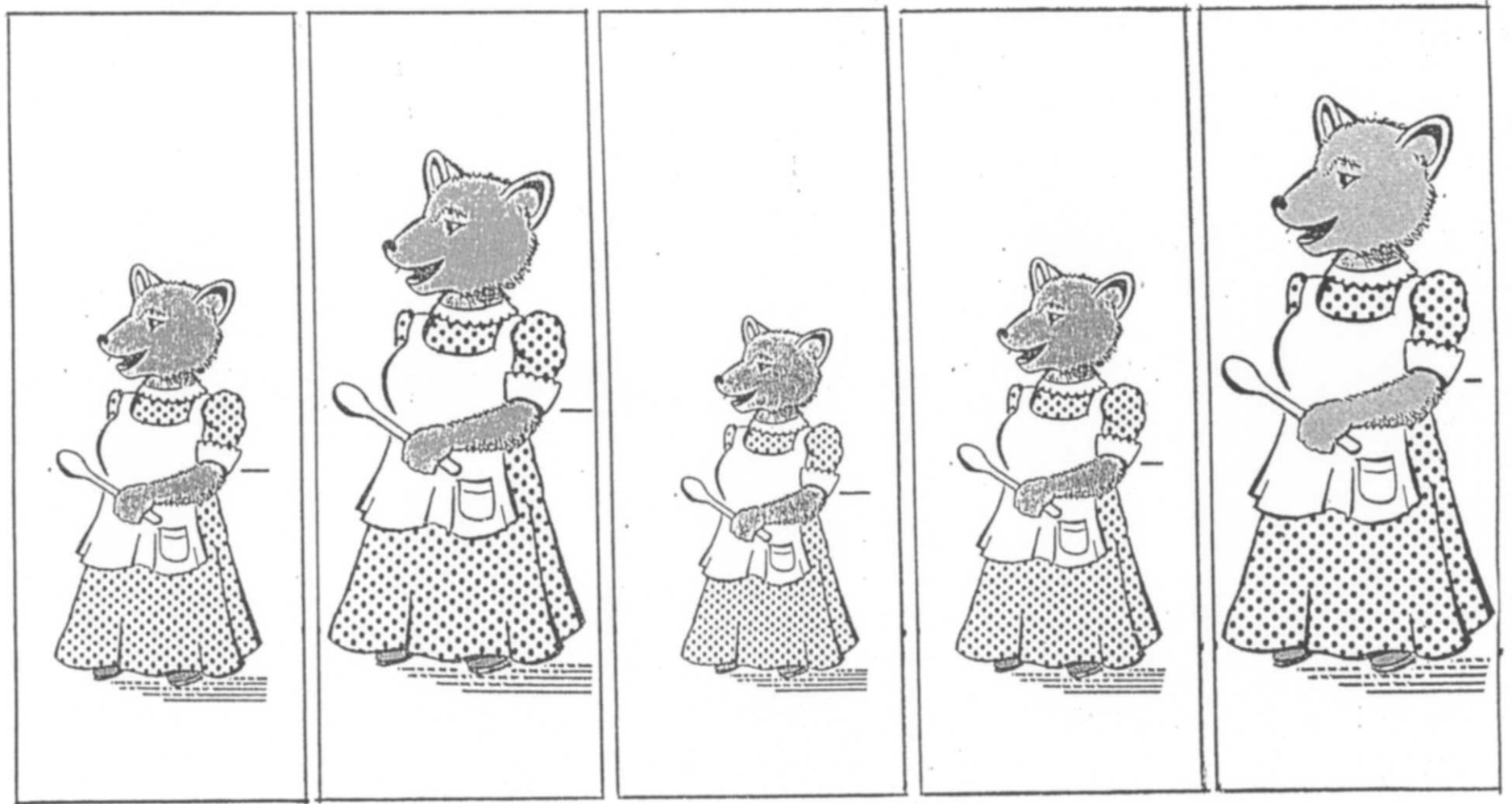
5

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

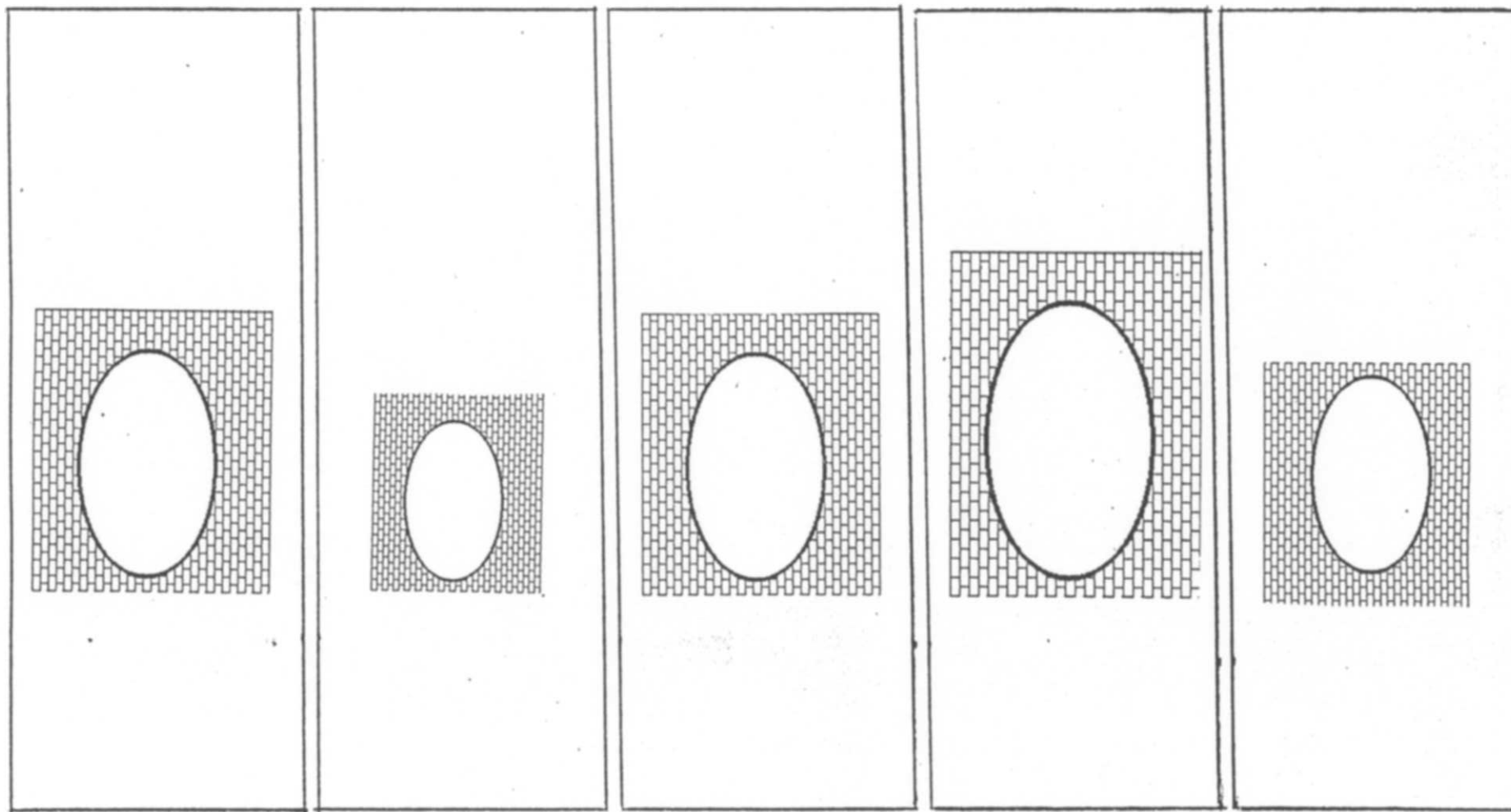

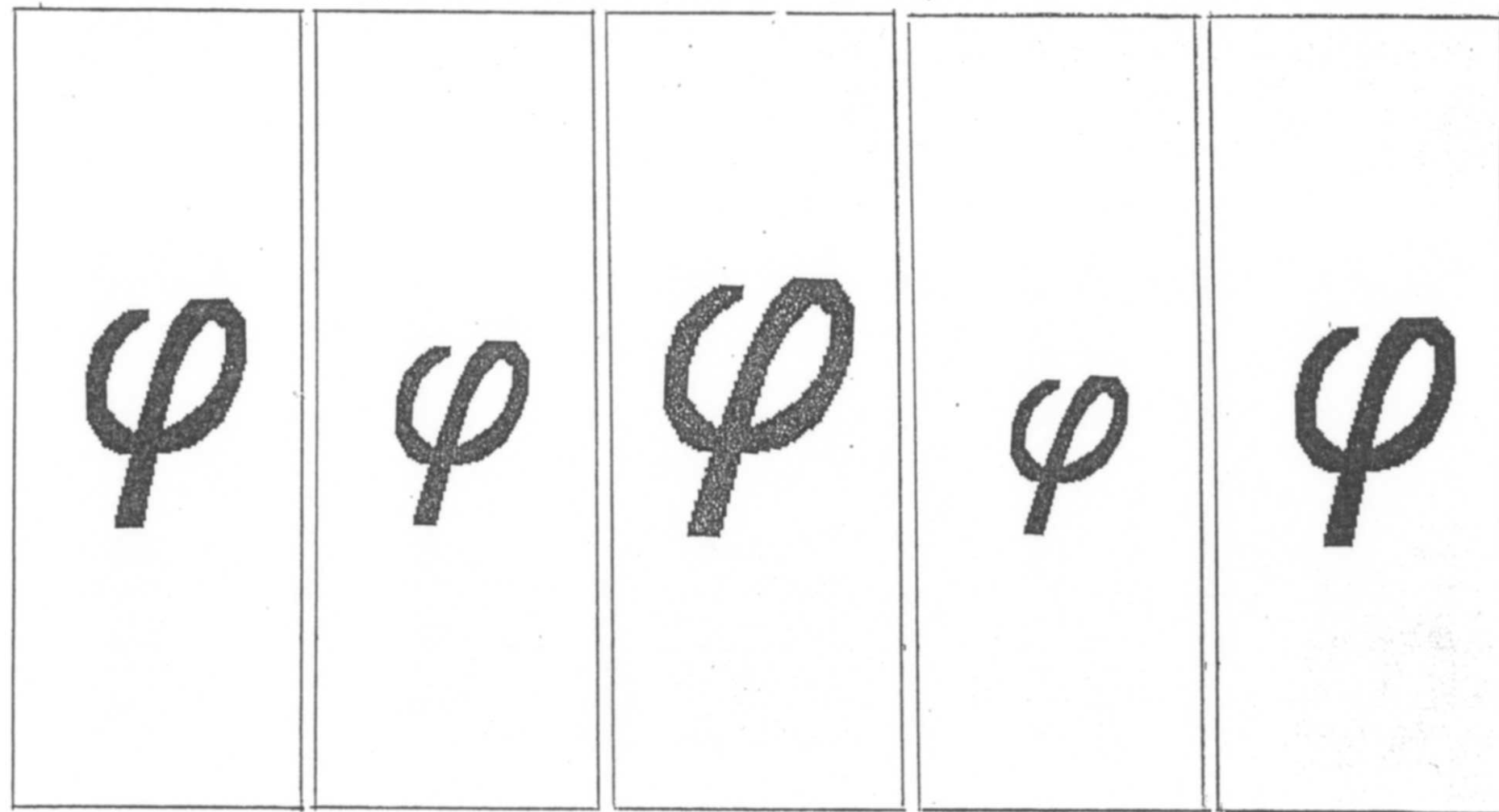
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τα σχήματα που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

3

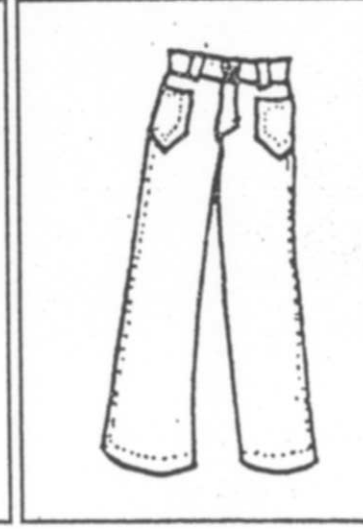
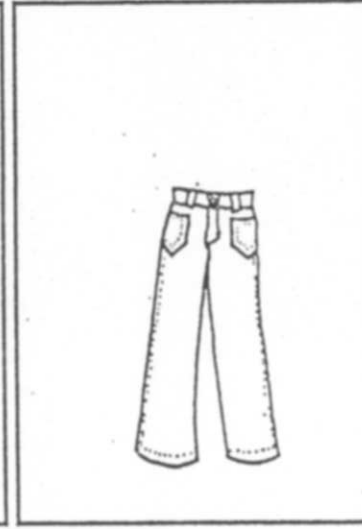
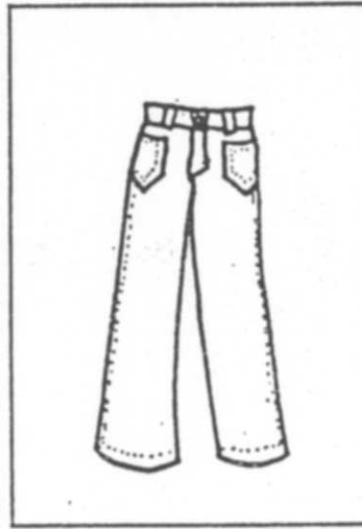
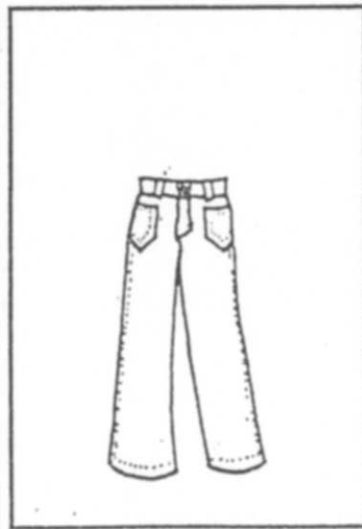
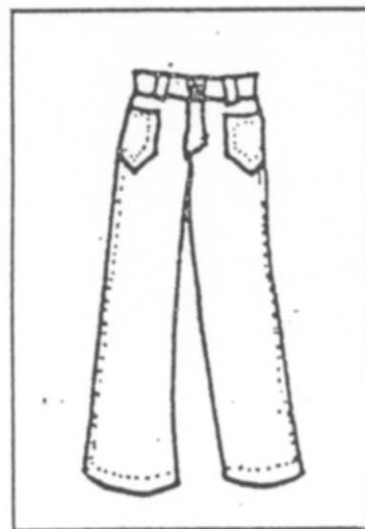
3

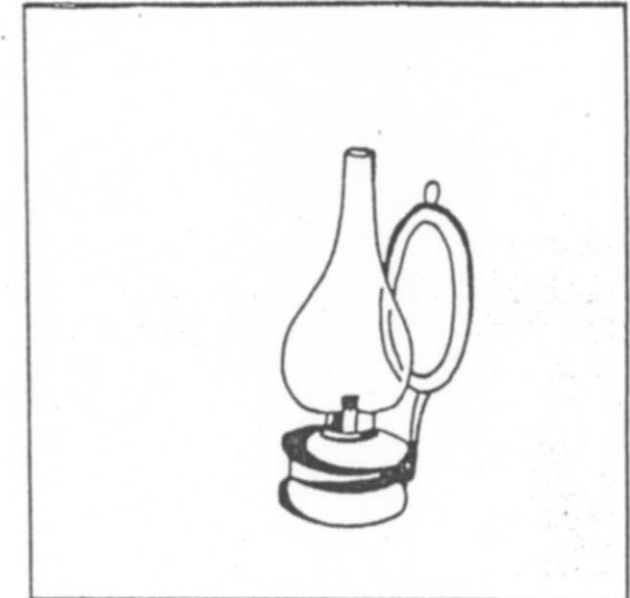
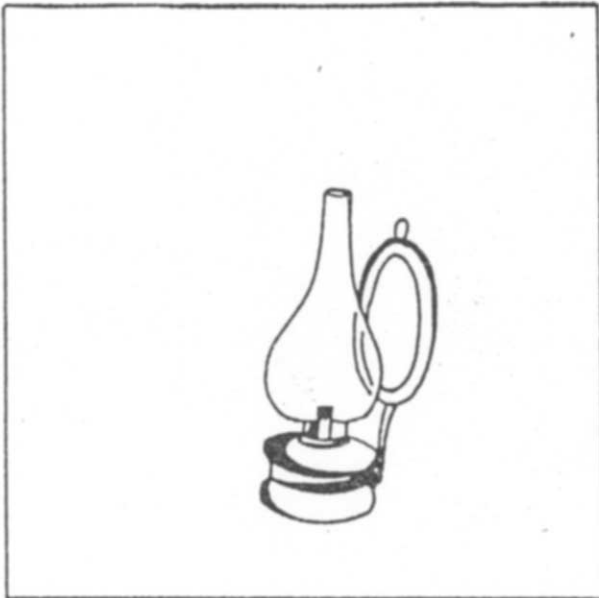
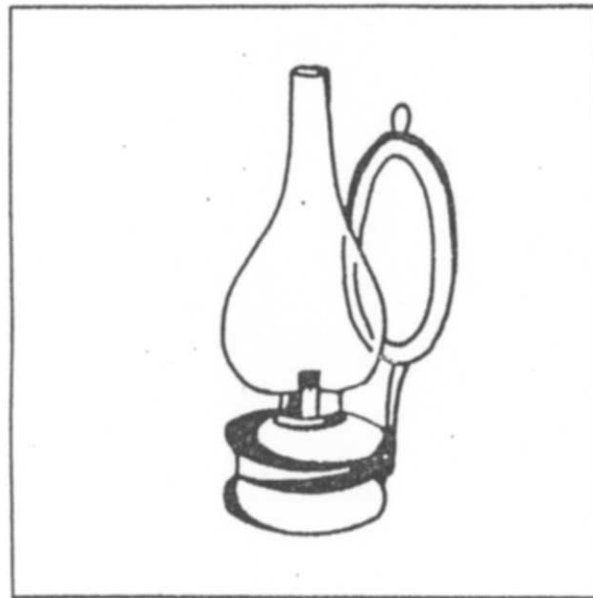
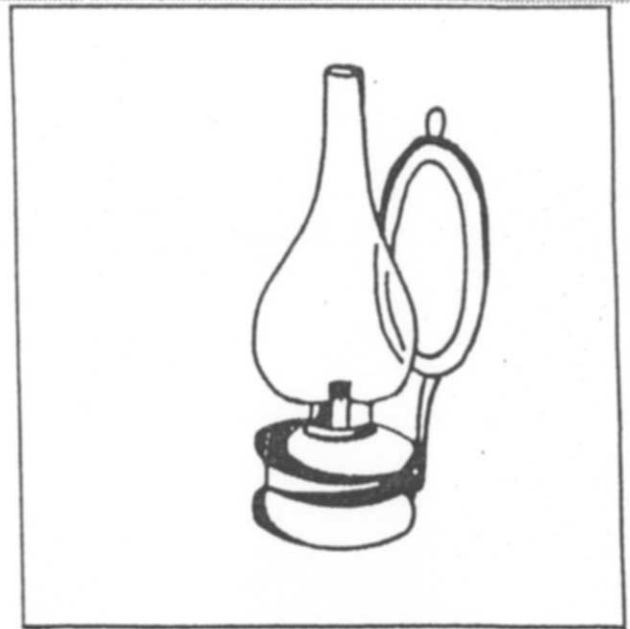
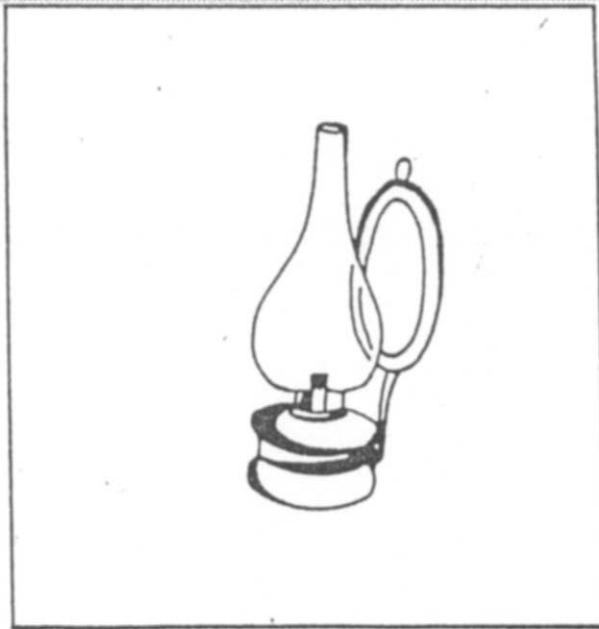
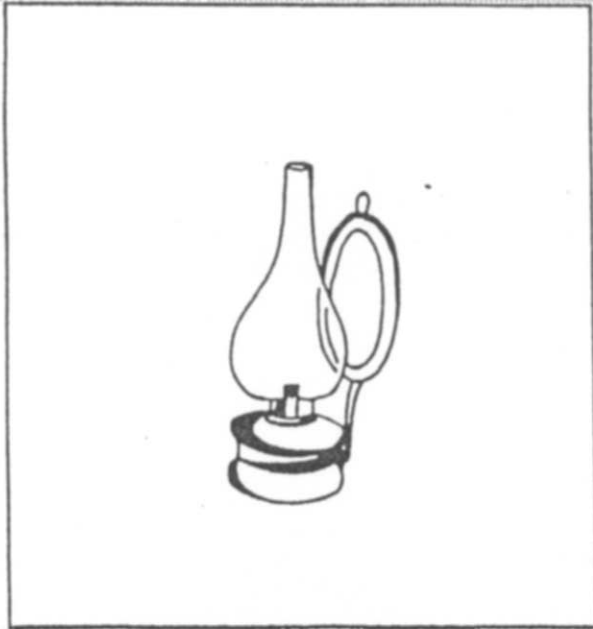
3

3

3

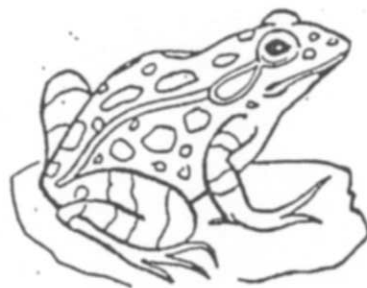
Χρωμάτισε με το ίδιο χρώμα τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Ζευγάρωσε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

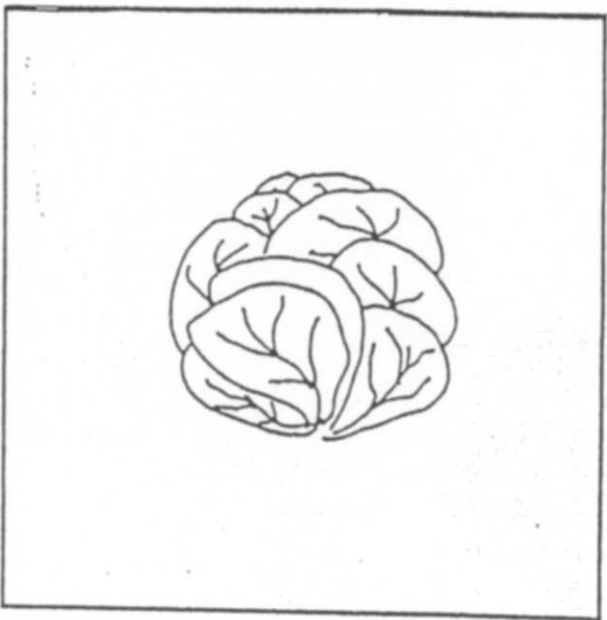
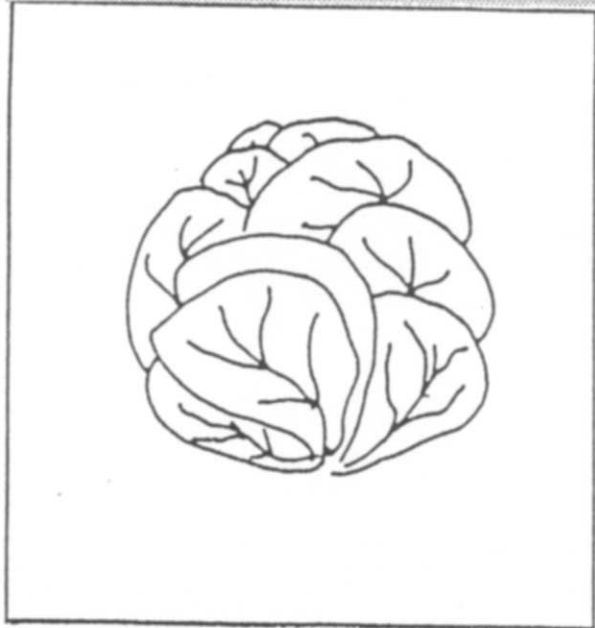
Ζευγάρισε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Ζευγάρωσε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

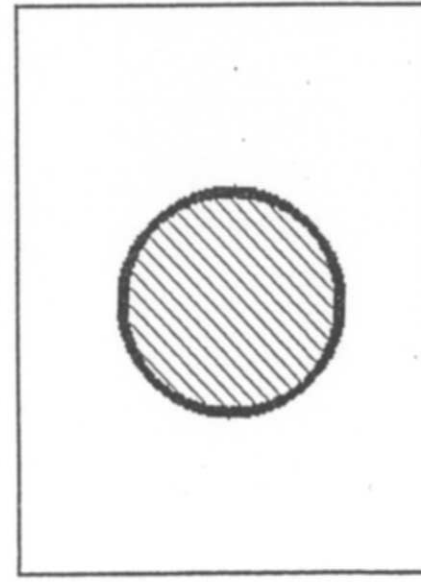
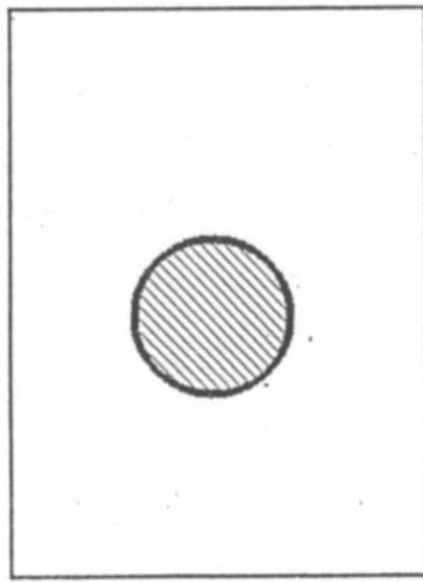
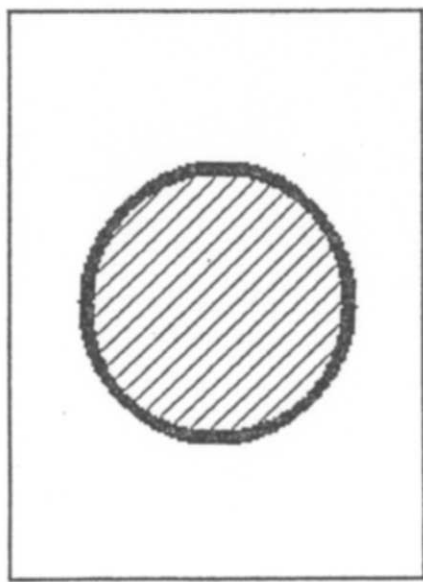
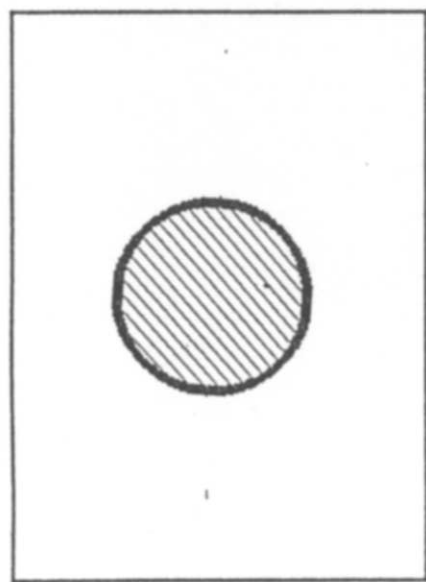
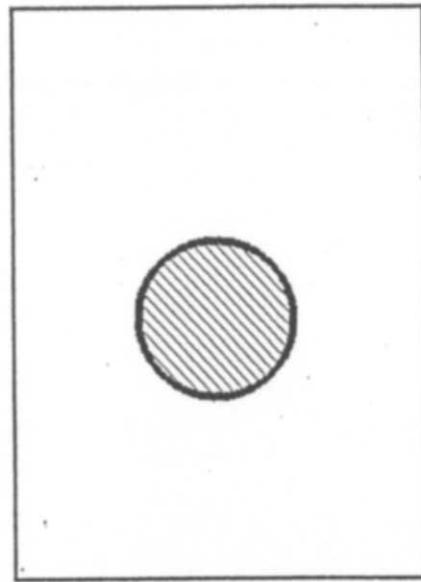
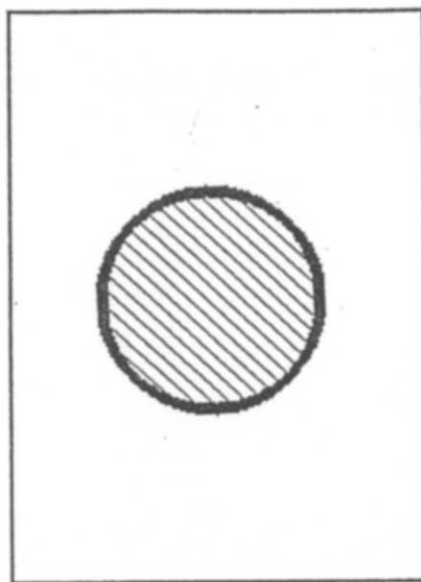
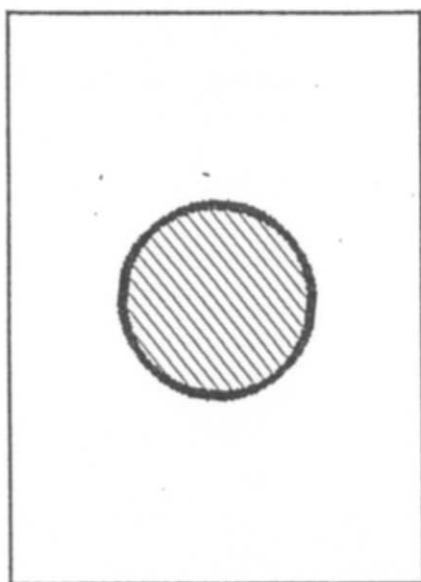
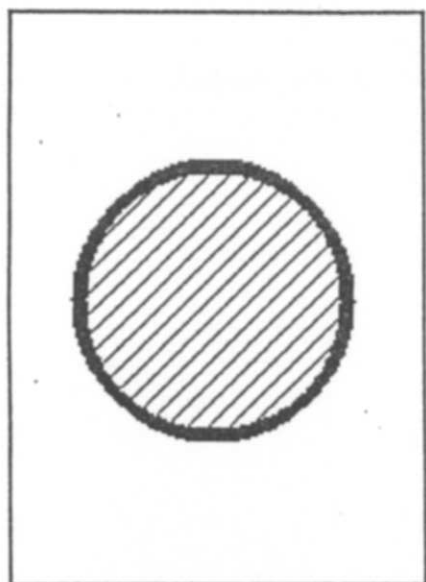

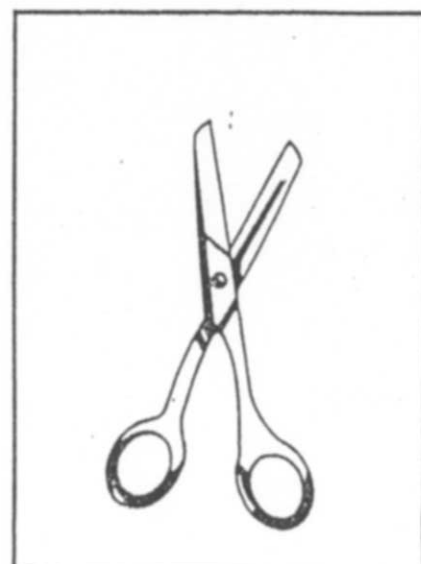
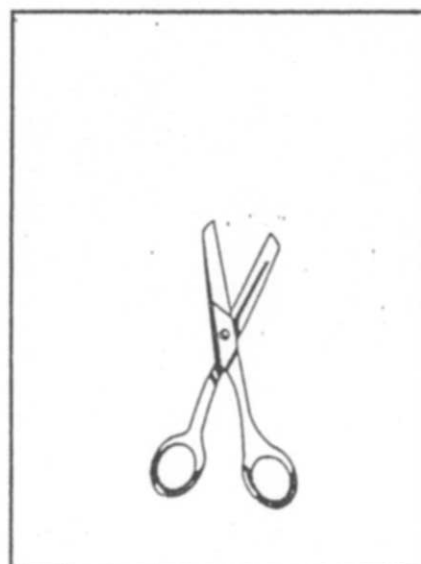
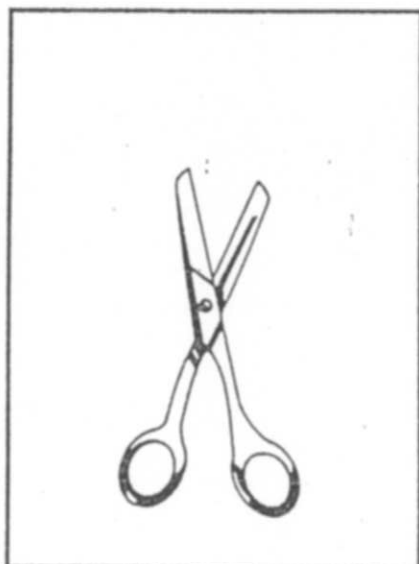
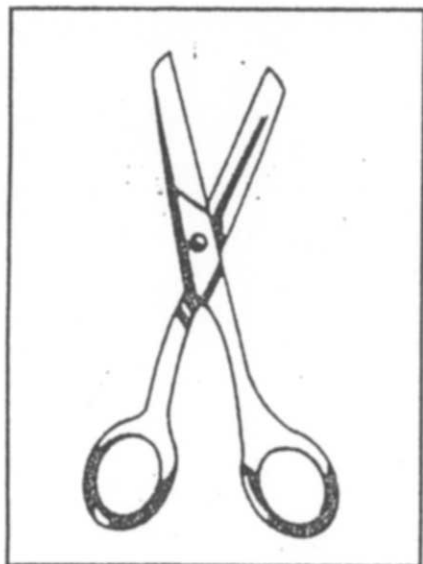
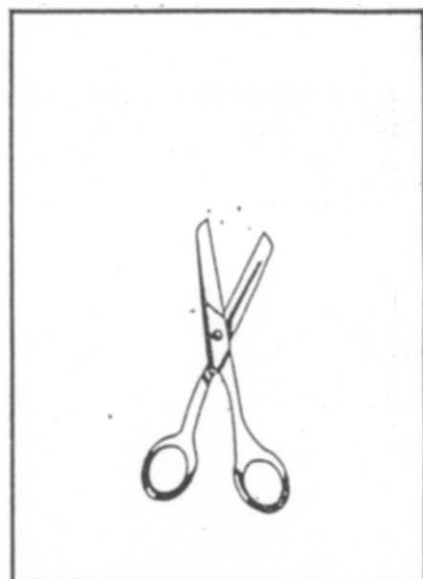
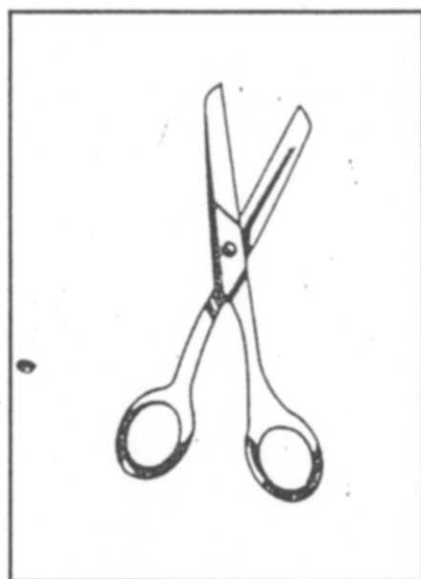
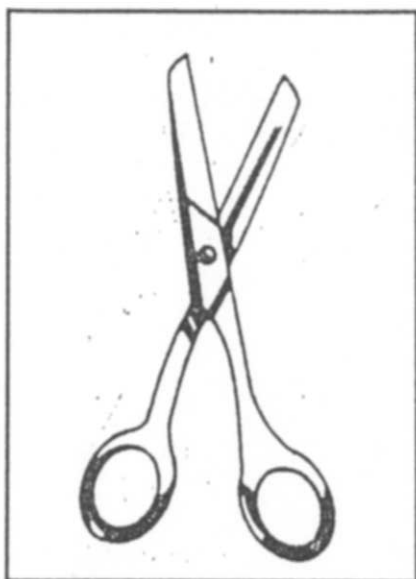
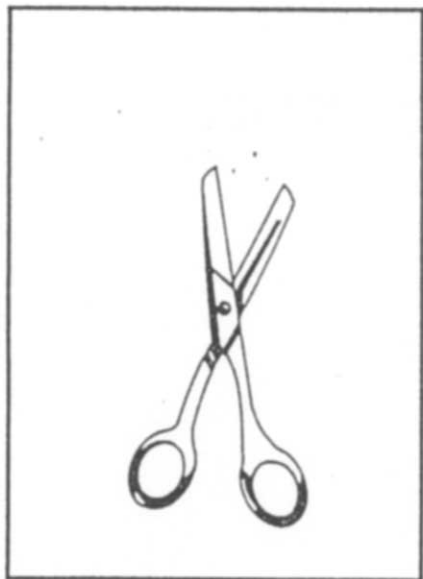

Ζευγάρισε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

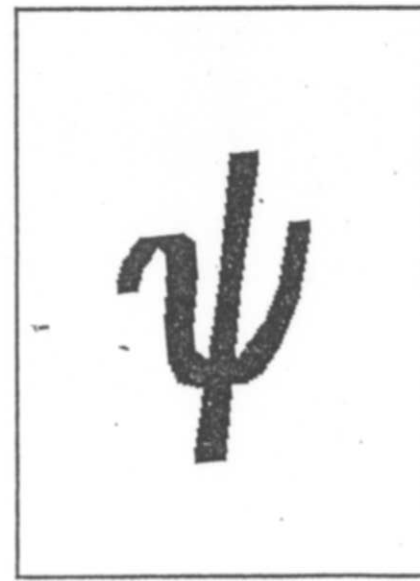
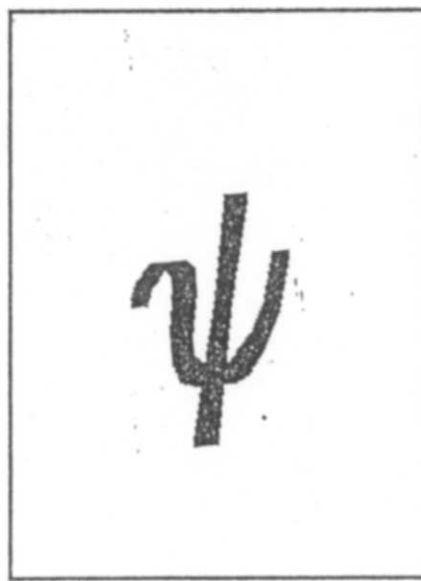
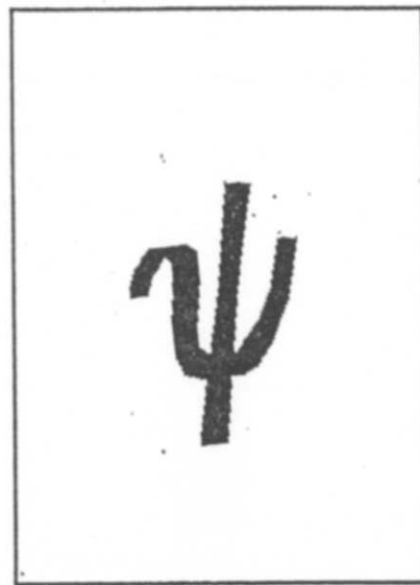
Ζευγάρωσε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

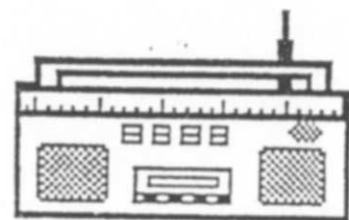
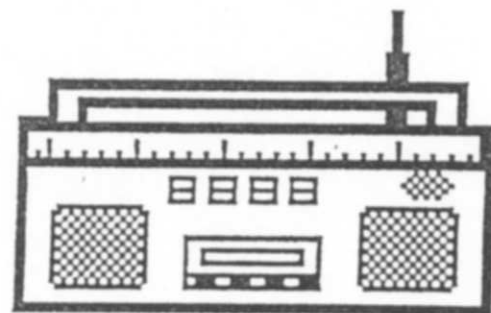
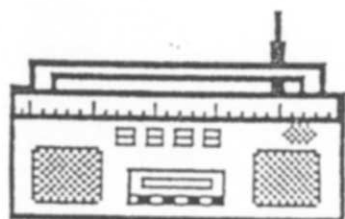
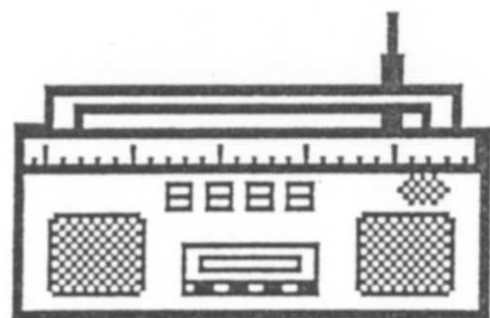
Ζευγάρωσε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

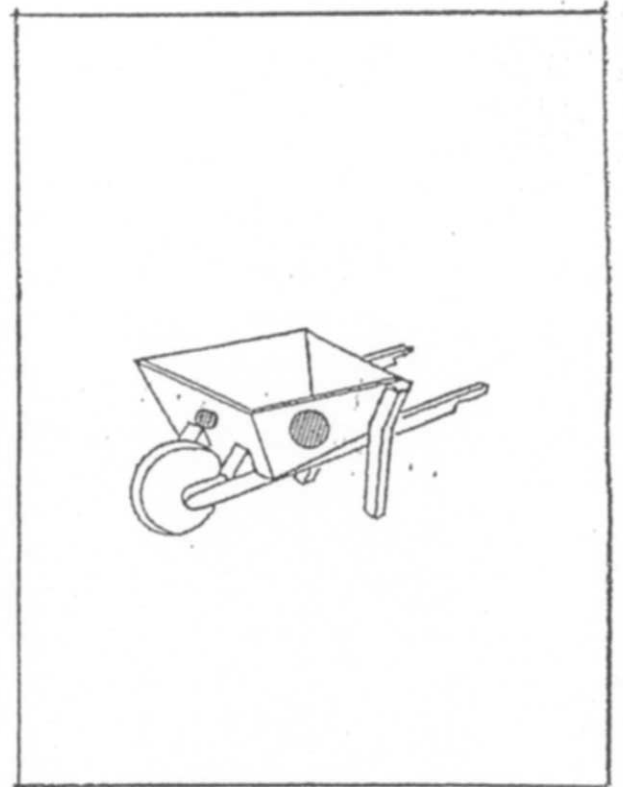
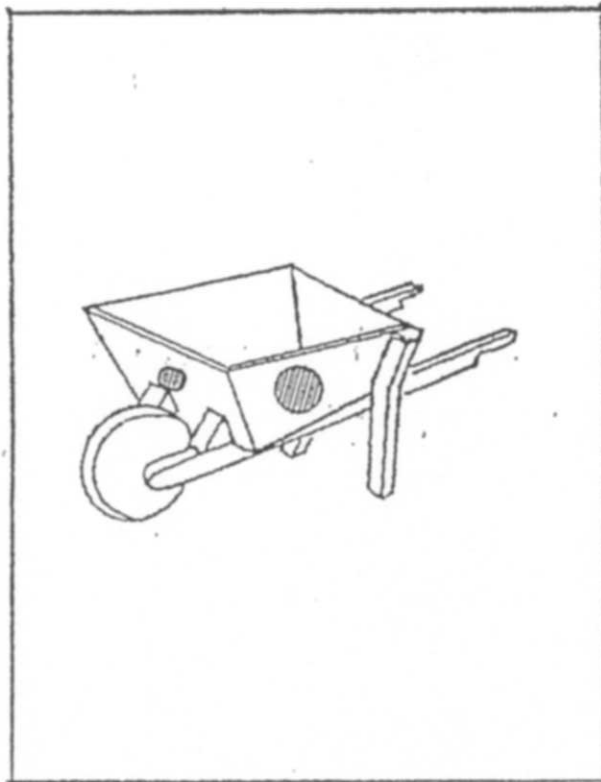
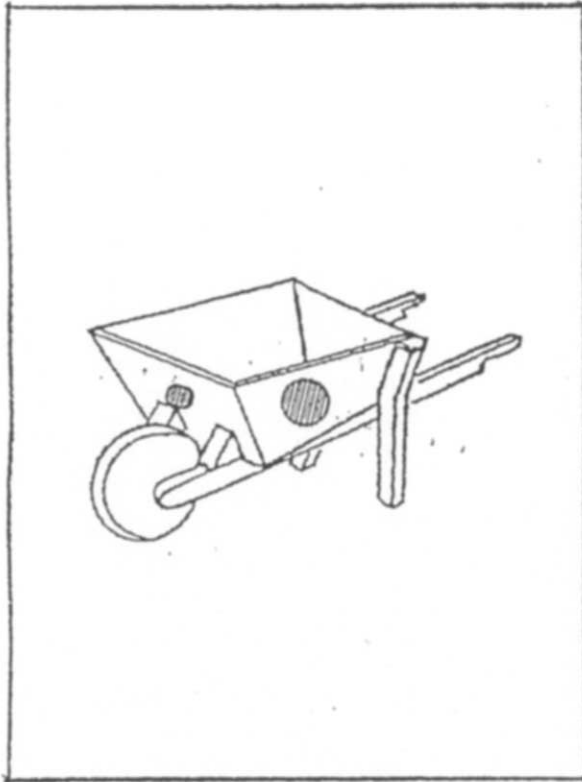
Ζευγάρωσε τα σχήματα που έχουν το ίδιο μέγεθος.

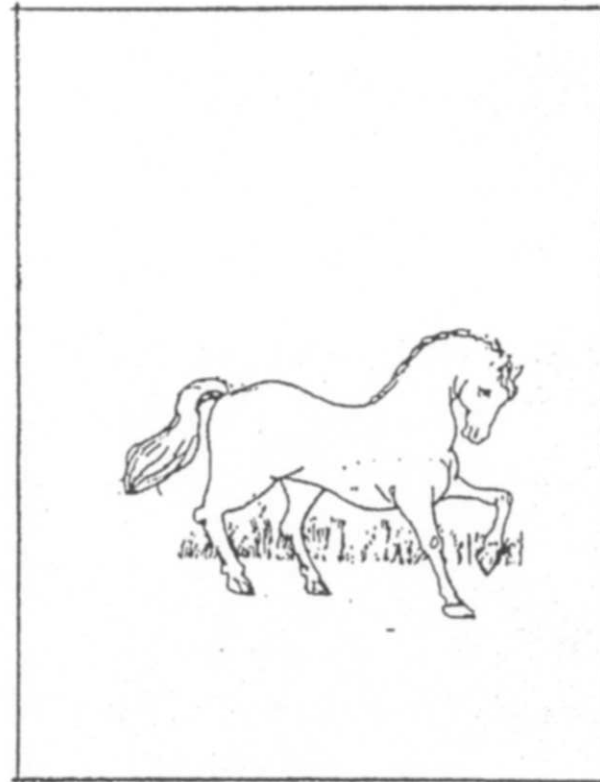
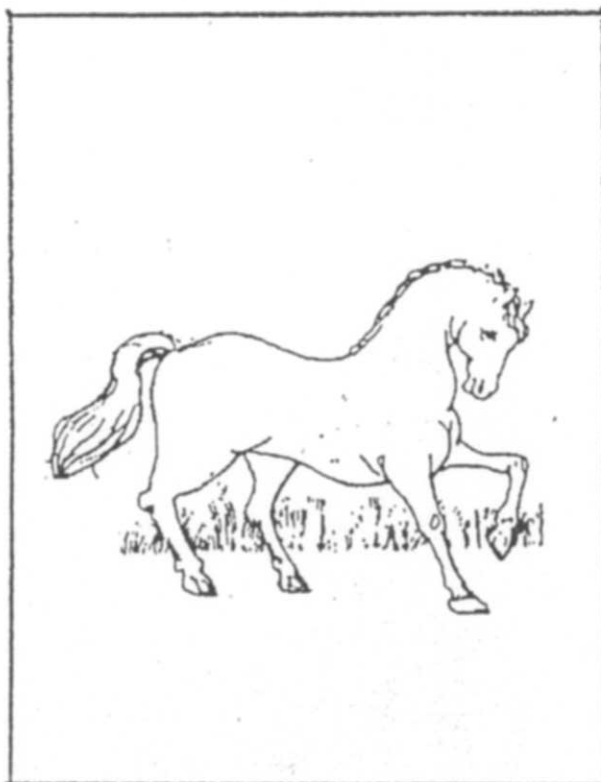
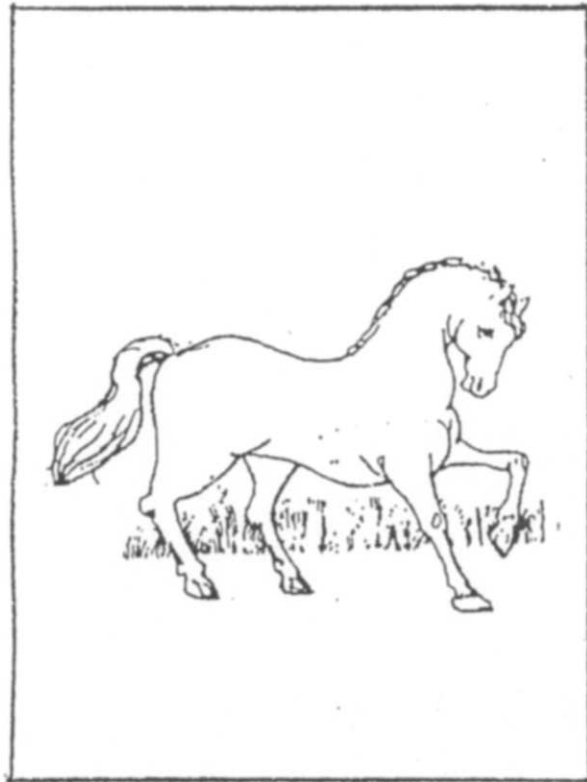
Ζευγάρισε τις εικόνες που έχουν το ίδιο μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

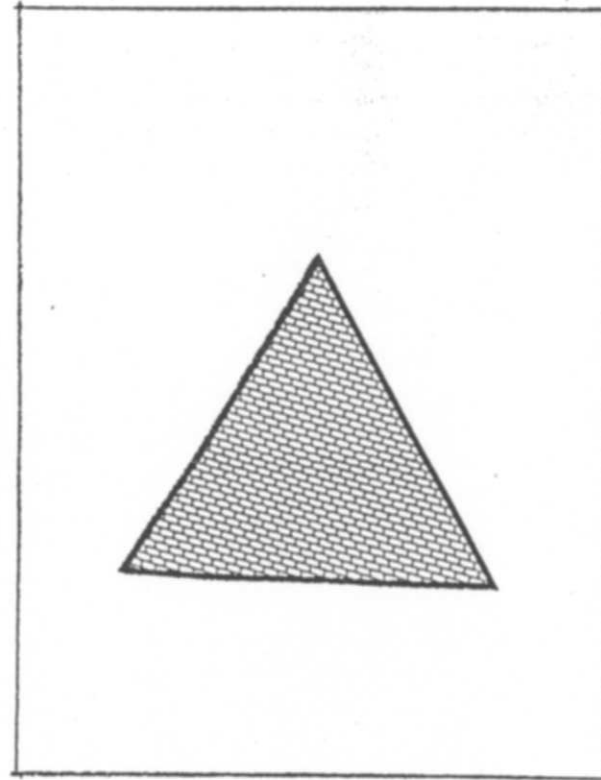
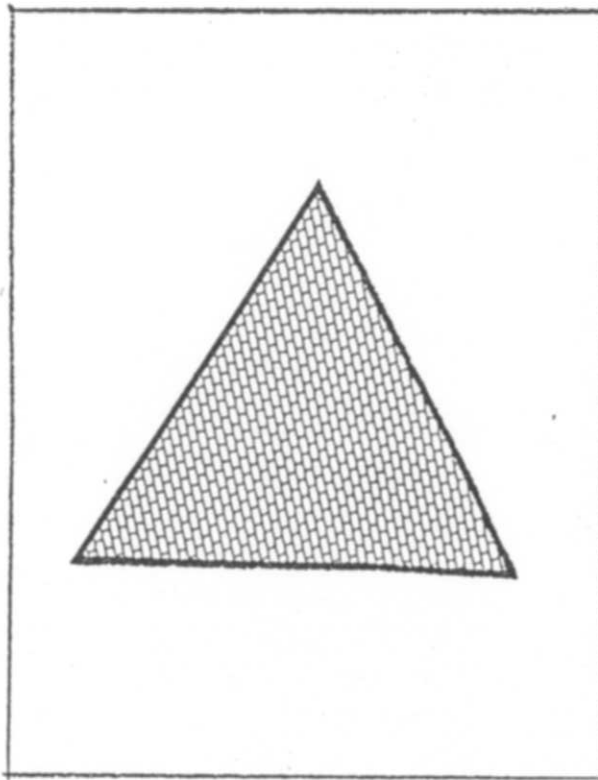
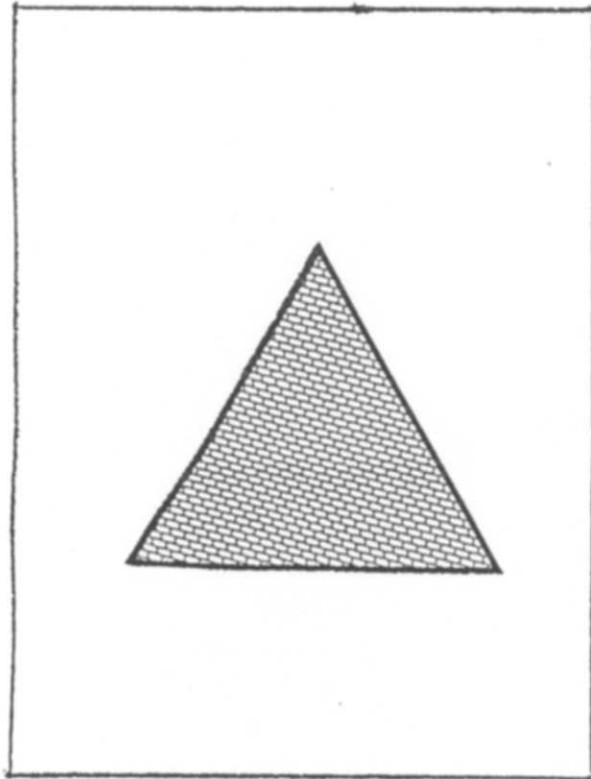

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

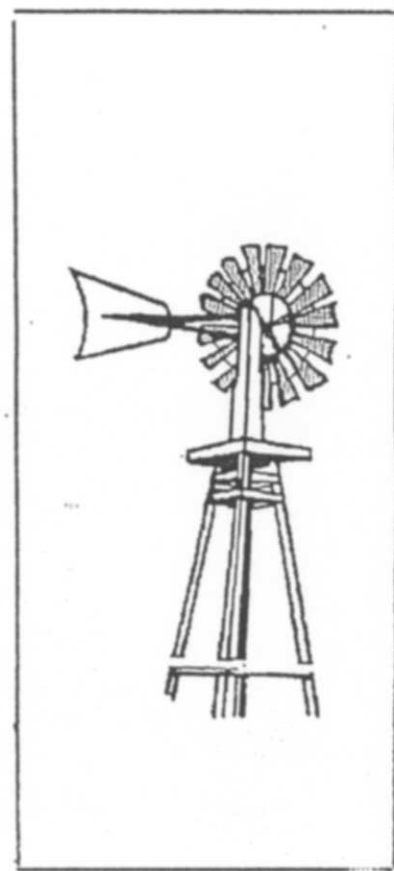
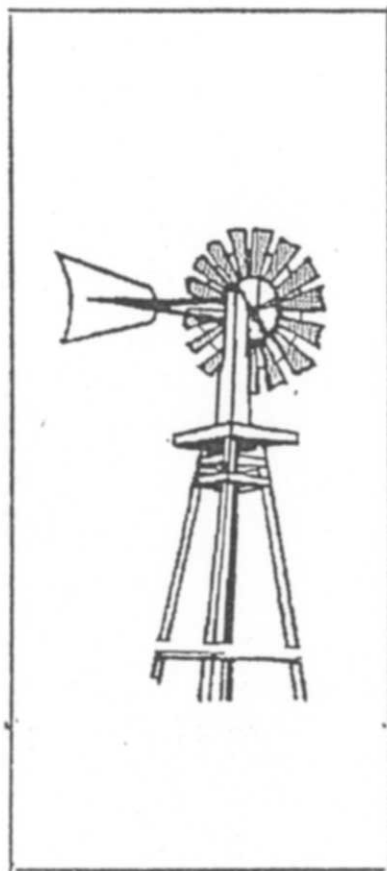
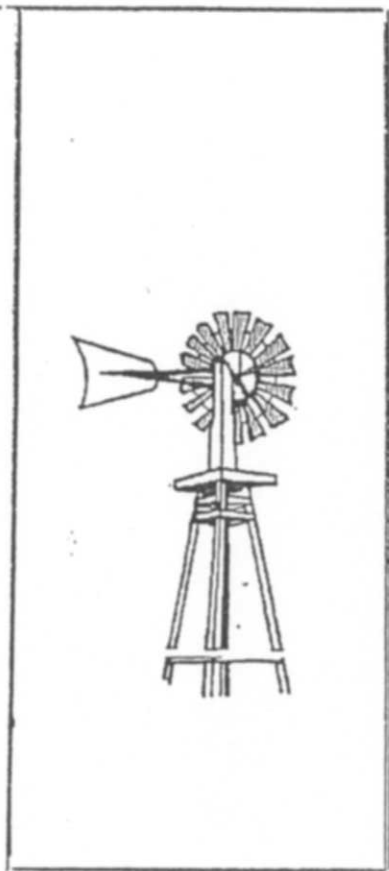
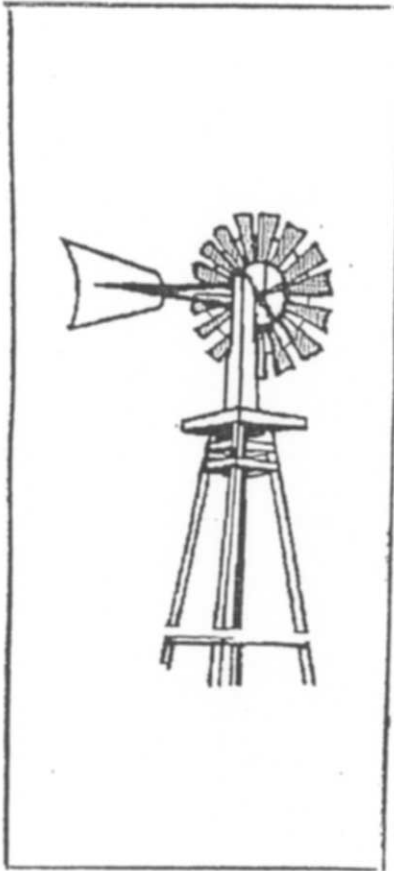
Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

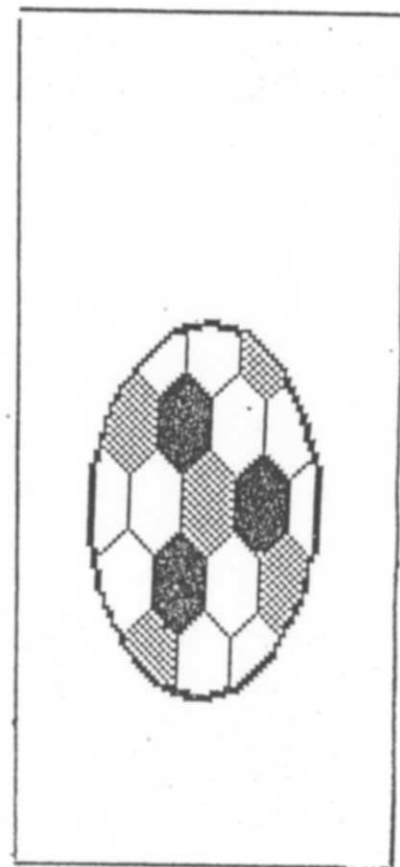
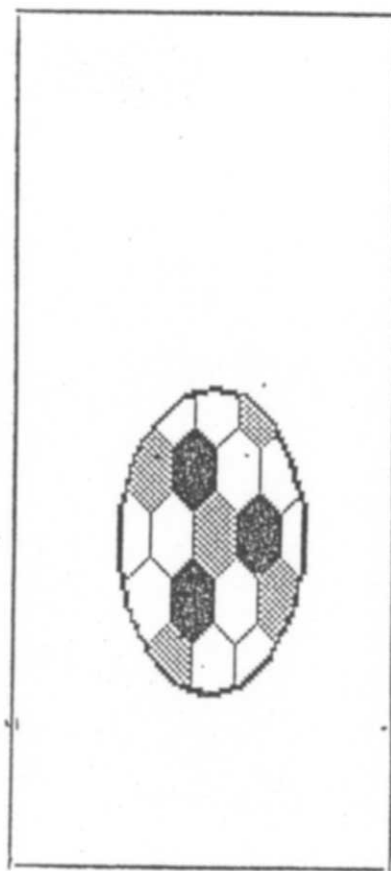
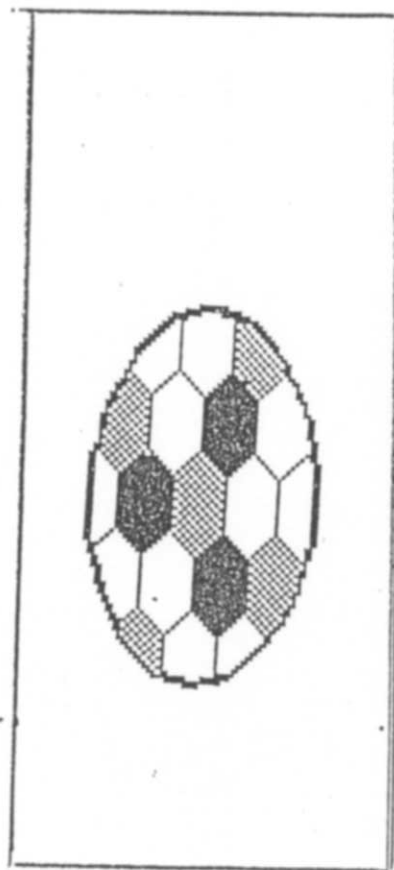
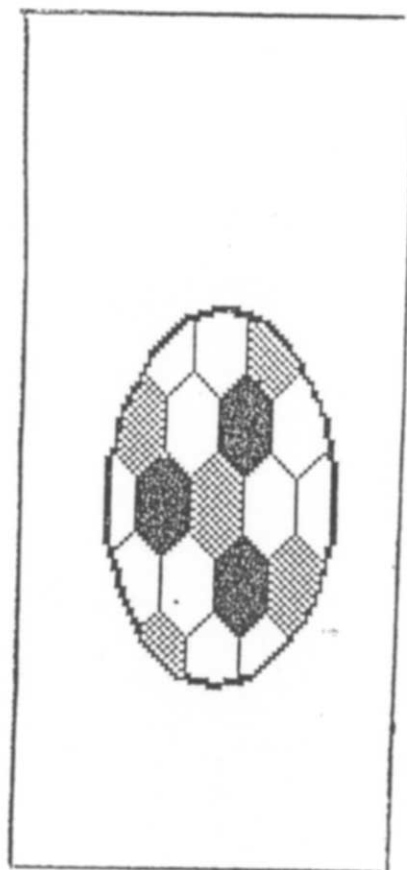
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

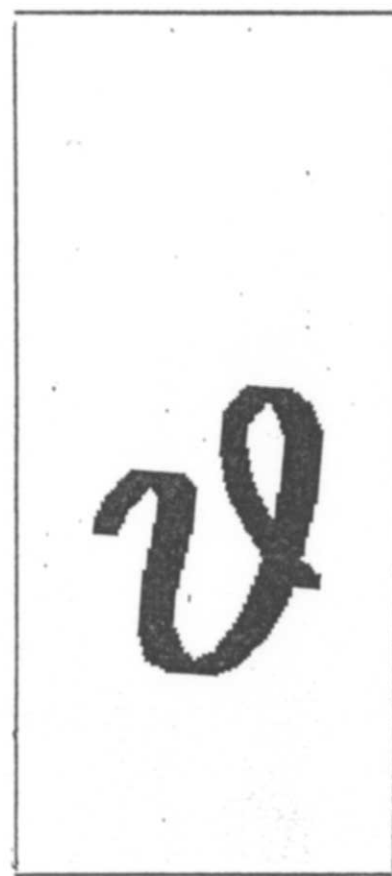
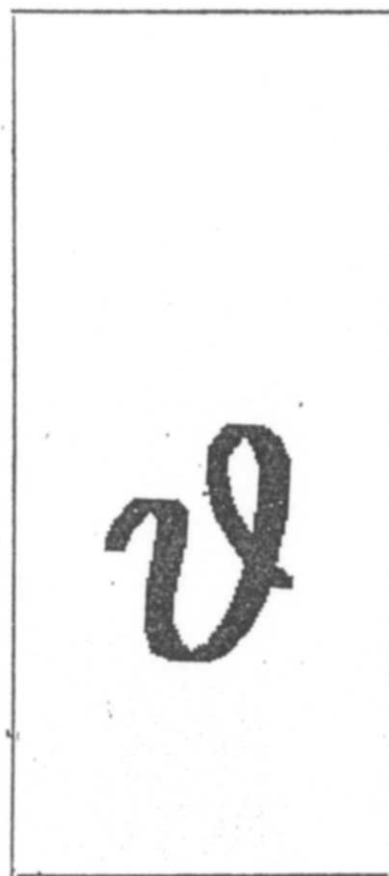
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

5

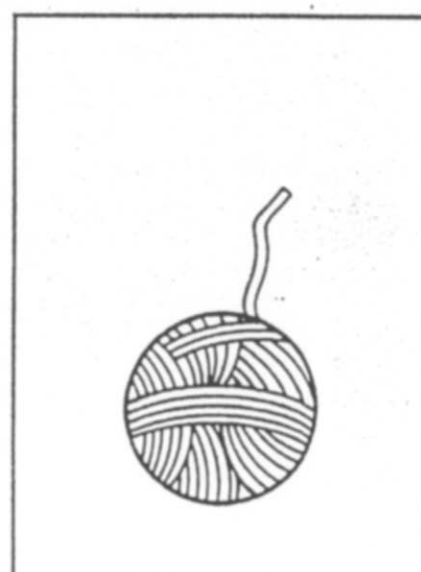
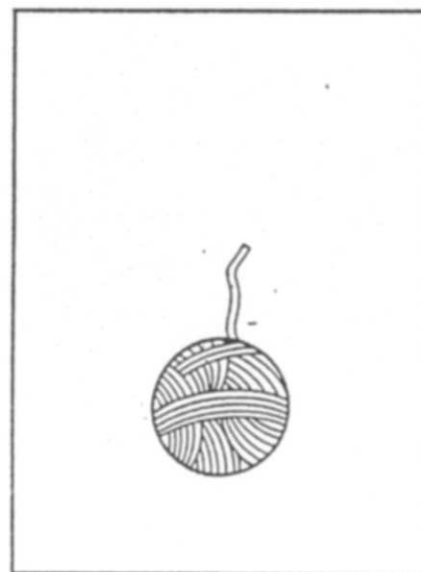
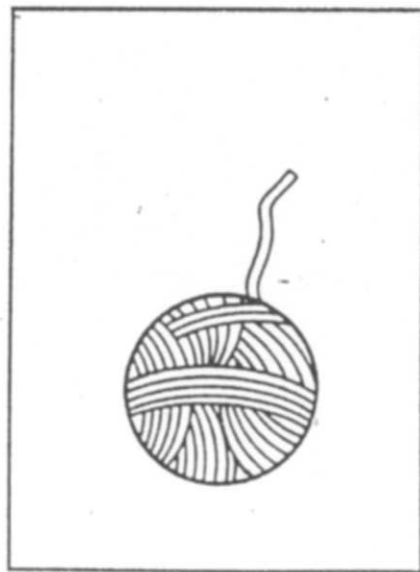
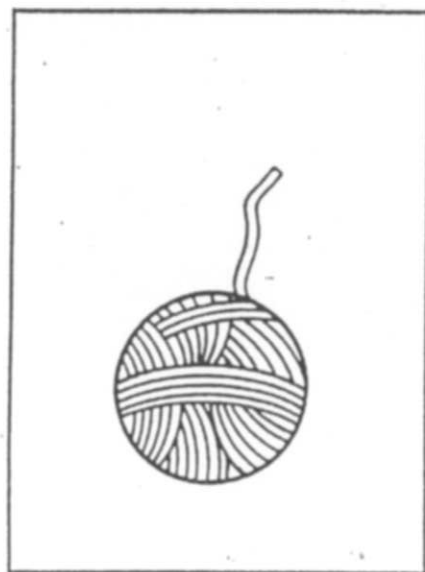
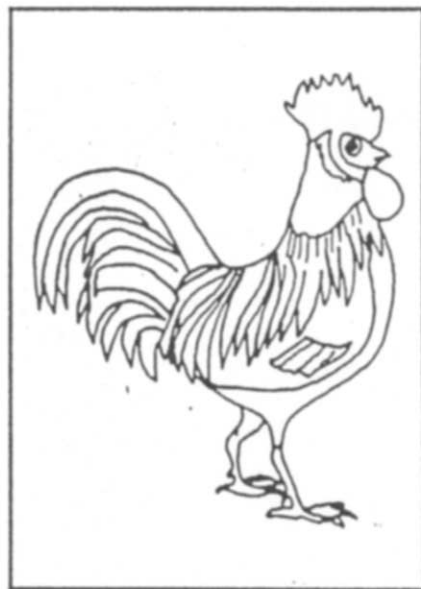
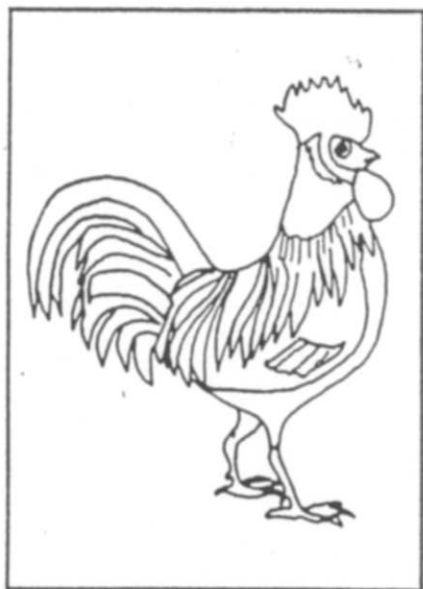
5

5

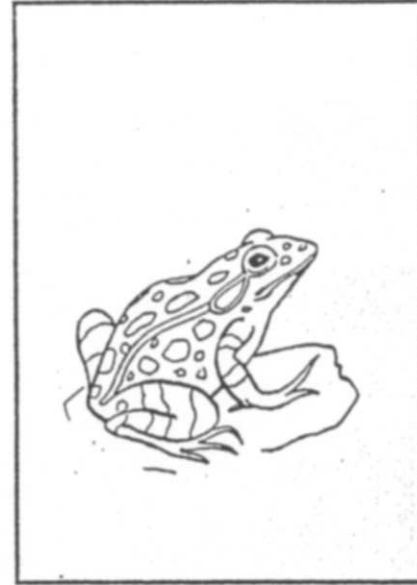
5

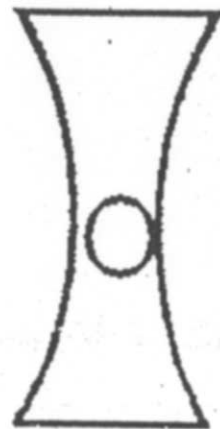
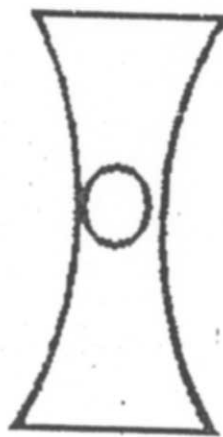
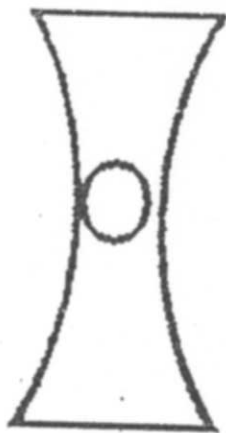
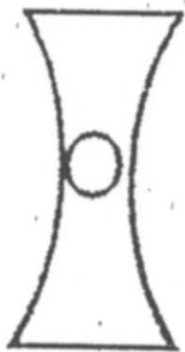
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

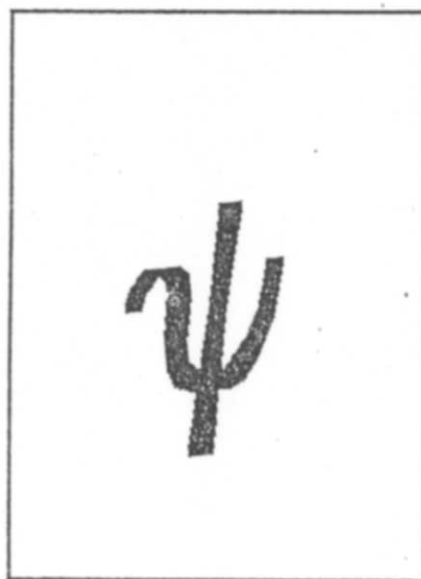
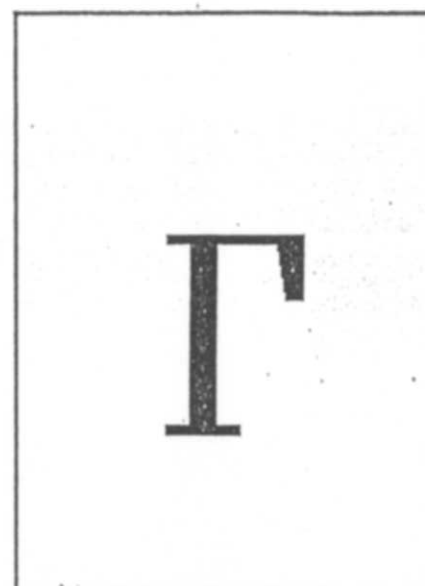
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

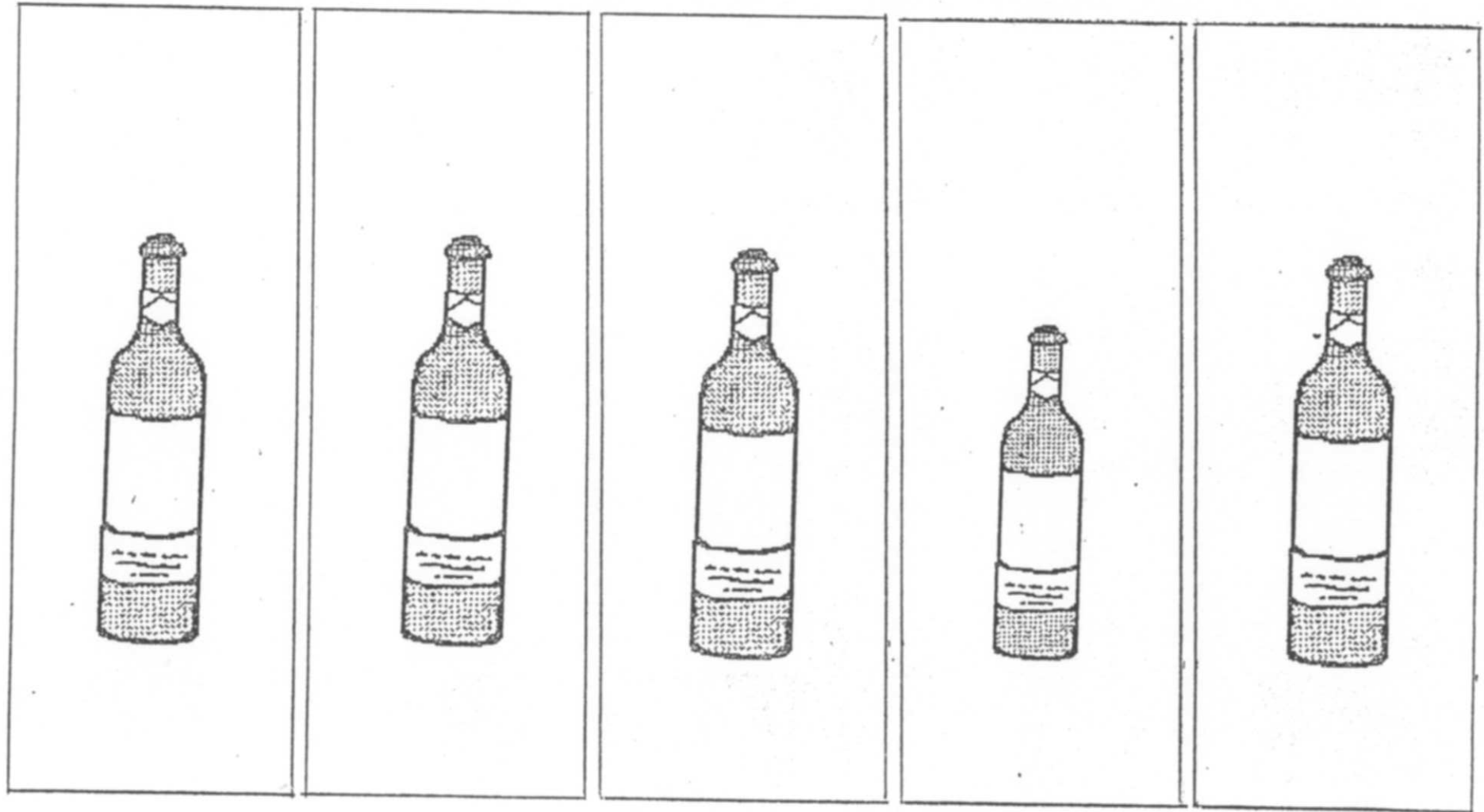
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

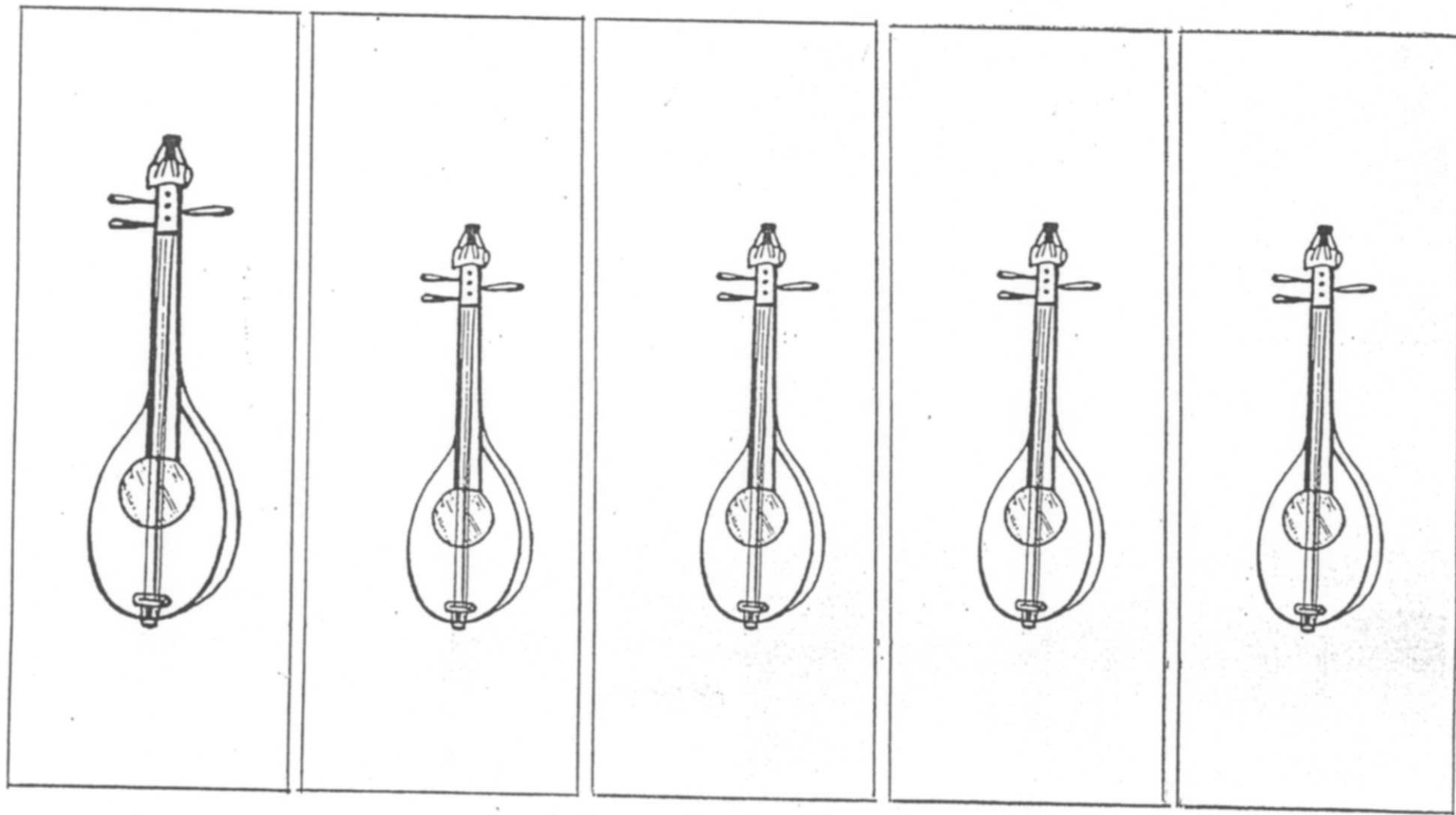
Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

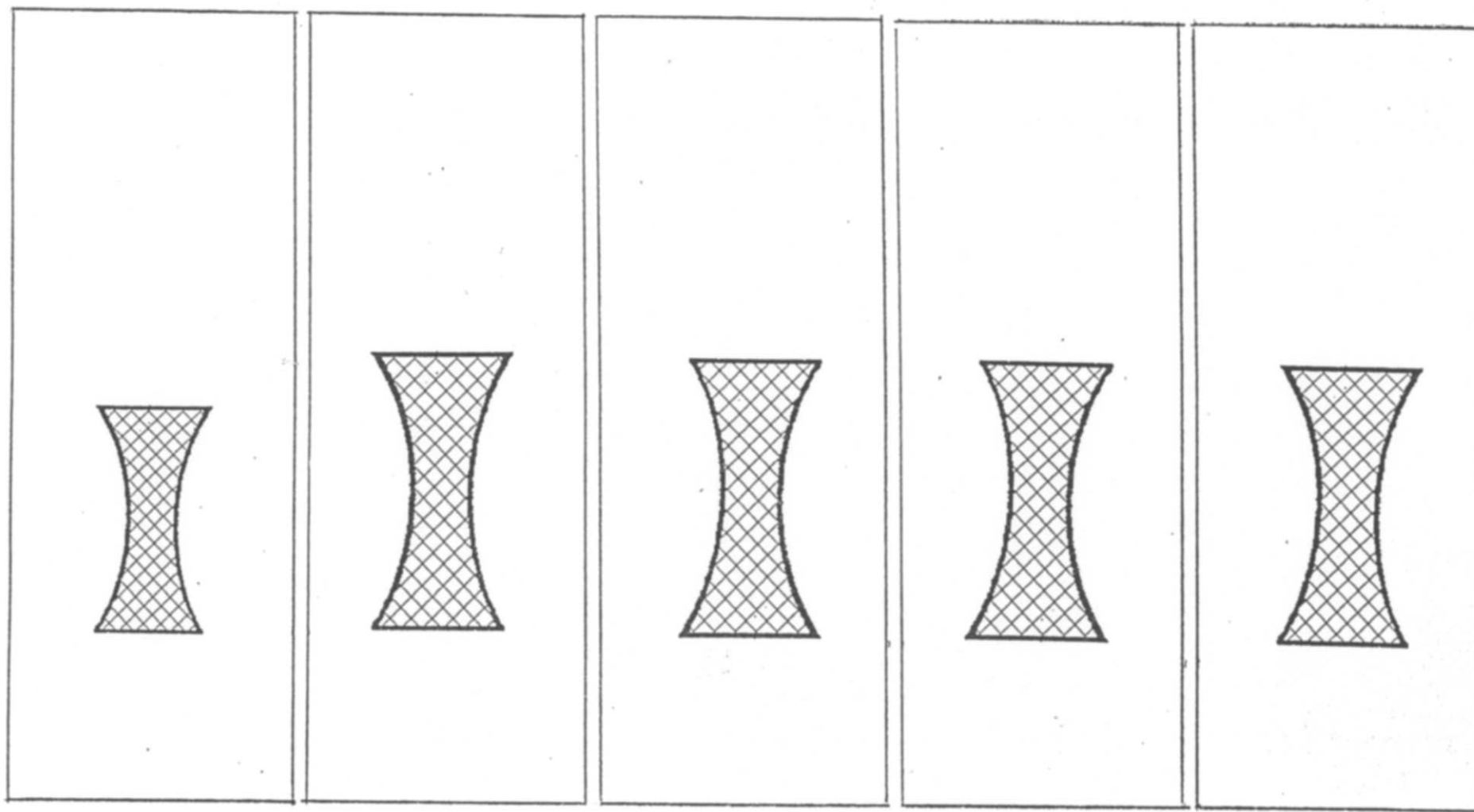
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

3

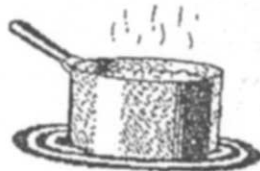
3

3

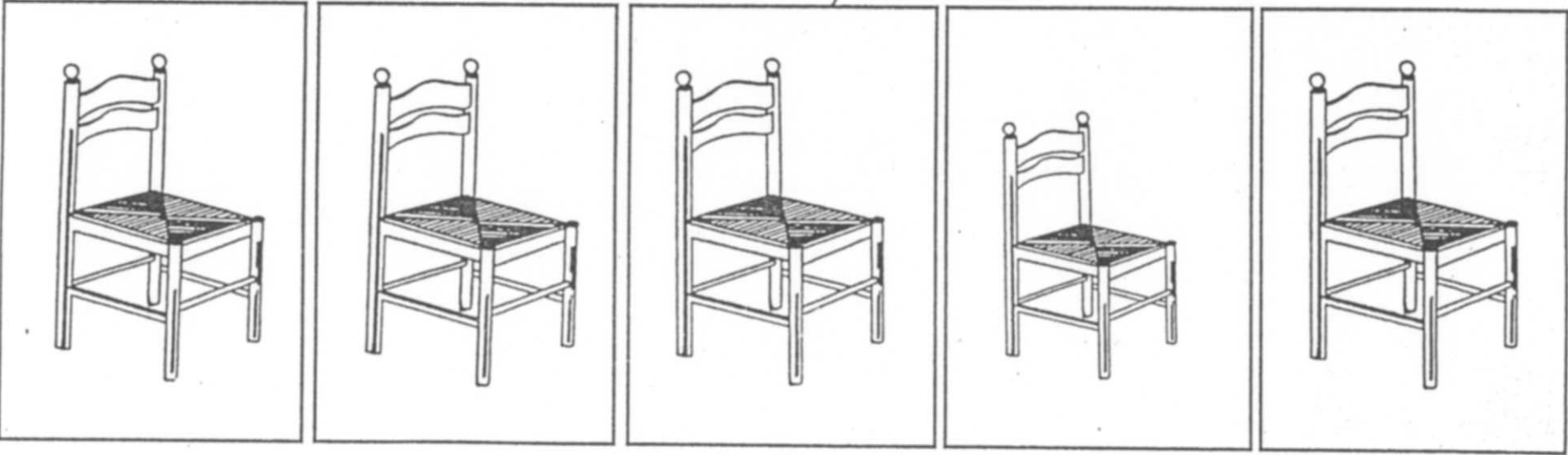
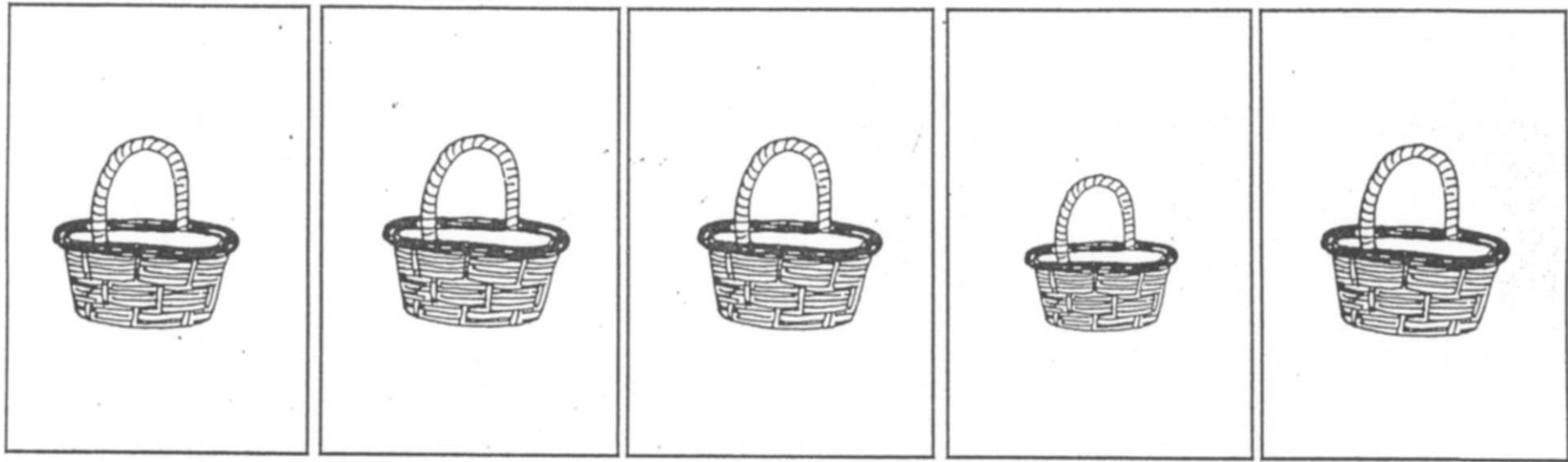
3

3

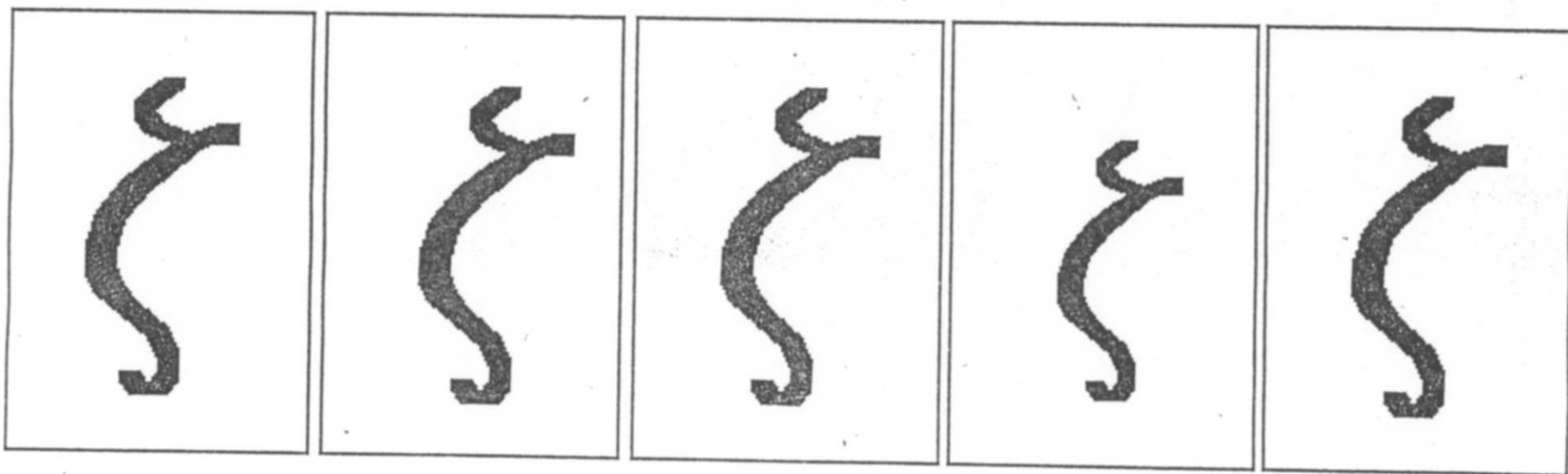
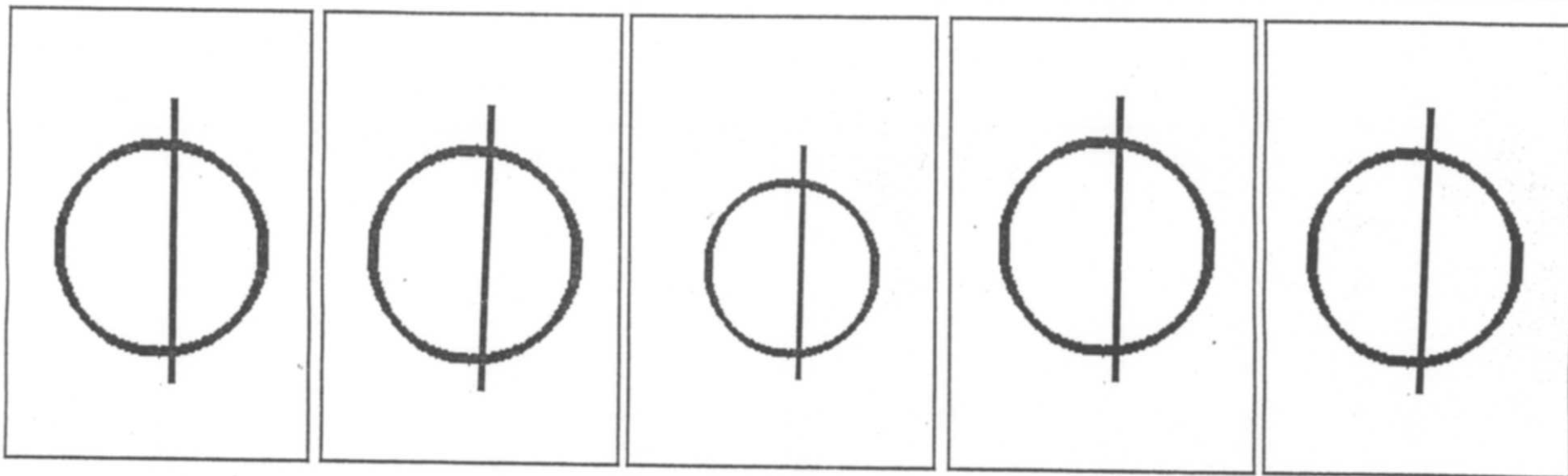
Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Χρωμάτισε την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

Βάλε σε κύκλο την εικόνα που έχει διαφορετικό μέγεθος.

